

Nr. 24/2005

2. december

62. årgang

Syg af arbejdet

Næsten halvdelen af de socialpædagoger, der får invalidepension, har psykiske lidelser

Socialpædagogen

Konfliktmægling mellem forældre og fagfolk

Forældre til anbragte børn skal føle sig ligestillet med de fagfolk, der tager sig af børnene. Og fagfolkene skal få en anden opfattelse af forældrene. Det er hovedtanken bag et projekt, der i øjeblikket afprøver konfliktmægling mellem parterne.

„Prisen for praktik på SU er, at regeringen dækker kommunernes udgifter, hvis de pædagogstuderende ikke længere indgår i normeringerne. De penge vil regeringen ikke finde. Så længe det er indstillingen, er der lang vej til verdensklasse.“

Langt fra verdensklasse

Endnu engang er en ny pædagoguddannelse under opsejling. Undervisningsminister Bertel Haarder har netop sit lovforslag om den nye uddannelse i høring. Desværre har undervisningsministeren ikke selv hørt ordentligt efter.

Alle uddannelsens parter og det danske evalueringsinstitut EVA anbefaler, at praktikken bliver SU-finansieret. Sidste år gik Haarders forgænger Ulla Tørnæs også varmt ind for at lægge praktikken om til SU. Alligevel holder Haarder fast i den lønnede praktik.

Stik imod regeringens egne ambitioner, som de er formuleret i oplægget til Globaliseringsrådets møde for et par uger siden.

Her taler regeringen om „Videregående uddannelser i verdensklasse“. Det er tilmed titlen på regeringens debatoplæg. Vejen til verdensklasse går over 10 centrale indsatsområder, som alle er nævnt i oplægget. Et af dem lyder:

„Studerende på de mellemlange videregående uddannelser skal have bedre praktik.“

Så kunne man jo tro, at regeringen også ville forfølge sine egne mål, når nu den fik chancen.

I stedet foretrækker undervisningsministeren at lade de studerende fortsætte som billig arbejdskraft. I dagspressen nøjes han med et par spage formuleringer om, at praktikken skal forbedres. Alligevel er praktikvejledernes uddannelse ikke nævnt med et eneste ord i lovforslaget.

Dermed forbliver praktikken en arbejdspraktik. Og pædagoguddannelsen forpasser en oplagt chance for at komme på niveau med andre landes uddannelser. Når vi her i Danmark fastholder fokus på praksis frem for læring, får danske pædagoger svært ved at følge med internationalt. Jeg kan godt blive i tvivl om, hvorvidt vores uddannelse lever op til de krav, man med rimelighed kan stille til en professionsbachelor uddannelse.

Prisen for praktik på SU er, at regeringen dækker kommunernes udgifter, hvis de pædagogstuderende ikke længere indgår i normeringerne. De penge vil regeringen ikke finde. Så længe det er indstillingen, er der lang vej til verdensklasse.

Foto: Vibeke Toft

Af Mogens Seider
næstformand

Socialpædagogen

ISSN 0105-5399

Ansvarshavende:
Forbundsformand
Kirsten Nissen

Redaktion:
Lone Marie Pedersen
(redaktør)
Kurt Ladefoged
Jens Nielsen
Karianne Bengtzen Blem

Layout: Bodil Hesselbo

Stillingsannoncer:
Lene Jensen, Datagraf
Auning AS, Energivej 75,
8963 Auning
Tlf. 8795 5555,
fax 8795 5544
annoncer@datagraf.dk

Læserindlæg, artikler og
anmeldelser er ikke nød-
vendigvis udtryk for redak-
tionens eller organisatio-

nens mening. Redaktionen
påtager sig intet ansvar for
uopfordret indsendt stof.

Alle artikler i Socialpæda-
gogen kan desuden findes i
bladets elektroniske arkiv
på internettet www.sl.dk

Adresse:
Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9,
1211 København K
Tlf. 3396 2800 kl. 10-15,

Telefax: 3396 2998
redaktionen@sl.dk
www.sl.dk

Abonnement:
Abonnementspris 2005:
753,75 kr. inkl. moms (26
numre)
Løssalg: 35,00 kr. + porto

Tryk og produktion:
Datagraf Auning AS
Oplag: 44.626 i perioden
1.7.04-30.06.05

Redaktionen af 24/05
er afsluttet d. 24.11.05.

Deadline for læserbreve og
stillingsannoncer for 25/05,
der udkommer den 16.
december er mandag den
5. december kl. 12.
Deadline for 26/05 er tors-
dag den 15. dec. kl. 12.

Forsidefoto:
Lars Bech

 Medlem af
Dansk
Fagpresseforening

NORDISK MILJØBEVÆGELSE
1981 Tryksag 105

FAGPRESSENS MEDIECENTRUM

Det slider på psyken at arbejde med tunge problemer. Et rekordstort antal socialpædagoger er blev førtidspensioneret på grund af psykiske lidelser. Men arbejdspladserne kan selv gøre en indsat for at forebygge.

s. 4-12

Foto: Lars Bech

Brugere fra de etniske minoriteter fylder mere og mere på hjemløse-institutionerne. Ofte bevæger socialarbejderne sig ind på ukendt territorium ved mødet med dem, og gruppen var derfor i fokus på Fagligt Netværk Socialt Marginaliserede og Udstødtes landsmøde.

s. 13

Ekspertisen inden for børn- og ungeområdet skal samles på ét sted. På den måde kan man undgå at et barn eller ung bliver anbragt gentagne gange. Sådan lyder det fra SL, der vil have stablet såkaldte ressourcecentre på benene.

s. 16-17

Arkivfoto: Christoffer Regild/Scanpix

i Indhold

s. 4

SYG AF ARBEJDET

Det slider på psyken

s. 6

SYG AF ARBEJDET

Susanne var en af de garvede

s. 7

SYG AF ARBEJDET

Ekstra fokus på psykisk arbejdsmiljø

s. 8

SYG AF ARBEJDET

Det starter tit med stress

s. 10

PSYKISK ARBEJDSMILJØ

Her taler de ud om alt det svære

s. 13

UDSTØDT

Langt fra hjemmet

s. 14

KONFLIKTMÆGLING

På lige fod

s. 16

RESSOURCECENTRE

Ekspertisen samlet under ét tag

s. 18

EVIDENS

På sporet af det, der virker

s. 20

ANMELDELSE

På skolehjem i 70'erne og 80'erne

s. 22

SYNSPUNKT

Hvorfor enighed gør dum og samarbejde er skadeligt

s. 24

DEBAT

Det slider på psyken

Socialpædagoger ligger højest af alle i pensionskassen PKA, når det gælder om at blive psykisk invalid af arbejdet. Næsten hver anden invalidepension til socialpædagoger skyldes psykiske lidelser.

– Det slider på psyken at arbejde med mennesker med store problemer, siger arbejdsskadekonsulent Kirsten Rosenstand i SL

Af Kurt Ladefoged

Foto: Lars Bech

SYG AF ARBEJDET ■ Det kan være hårdt for psyken at være socialpædagog. De seneste tal fra Pensionskassernes Administration (PKA) viser, at socialpædagoger er den faggruppe i pensionskassen, som oftest får tilkendt invalidepension på grund af psykiske sygdomme. Hele 47 procent af de medlemmer, der fik tilkendt invalidepension, fik det på grund af psykiske lidelser. Og det er i nærhe-

den af en fordobling over de seneste 10 år.

PKA's tal viser, at det især er ansatte, som arbejder med mennesker med tunge sociale og personlige problemer, der får slidt psyken ned. Og det er især kvinderne, der rammes.

Samtidig viser opgørelsen, at det er de mest rutinerede socialpædagoger i 45-54 års alderen, som hyppigst får tilkendt invalidepension på grund af psykiske lidelse (se grafik).

– Tidligere blev vores medlemmer især nedslidt på grund af det fysisk hårde arbejde. Det var før, der var fokus på for eksempel løfteteknik. Men i dag må vi sige, at det er det psykiske arbejde, som slider medlemmerne ned. I det socialpædagogiske arbejde bruger du hele

tiden dig selv, og det slider hårdt i det lange løb. Og når man så oven i købet har et arbejde, som kan være psykisk belastende for eksempel på grund af vold og trusler, så kan filmen knække, siger arbejdsskadekonsulent i SL Kirsten Rosenstand.

Starter langt tidligere

Men unge socialpædagoger bliver dog også ramt af psykisk nedslidning. Det

viser undersøgelsen „Ledig efter sygdom“, som SL's a-kasse fik i lavet i 2002.

I de seks måneder, undersøgelsen strakte sig over, blev 172 meldt ledige på grund af sygdom, hvoraf godt 33 procent var i aldersgruppen 35 – 44 år. Mere end to tredjedele angav psykiske problemer som årsag til sygdommen.

– Denne undersøgelse viser, at psyki-

ske problemer opstår langt tidligere. Det er jo først, når der ikke er mere at gøre, og medlemmerne er blevet pensioneret, at vi ser dem i PKA's statistikker, siger Kirsten Rosenstand.

– Ledighedsundersøgelsen er en vigtig indikation for, at noget er galt på en række arbejdspladser. Når så mange selv siger deres stilling op, er det netop for at komme væk, inden de psykiske belastninger udvikler sig til en egentlig sygdom.

På samme tidspunkt fortalte medlemmer i en anden undersøgelse, at årsagen

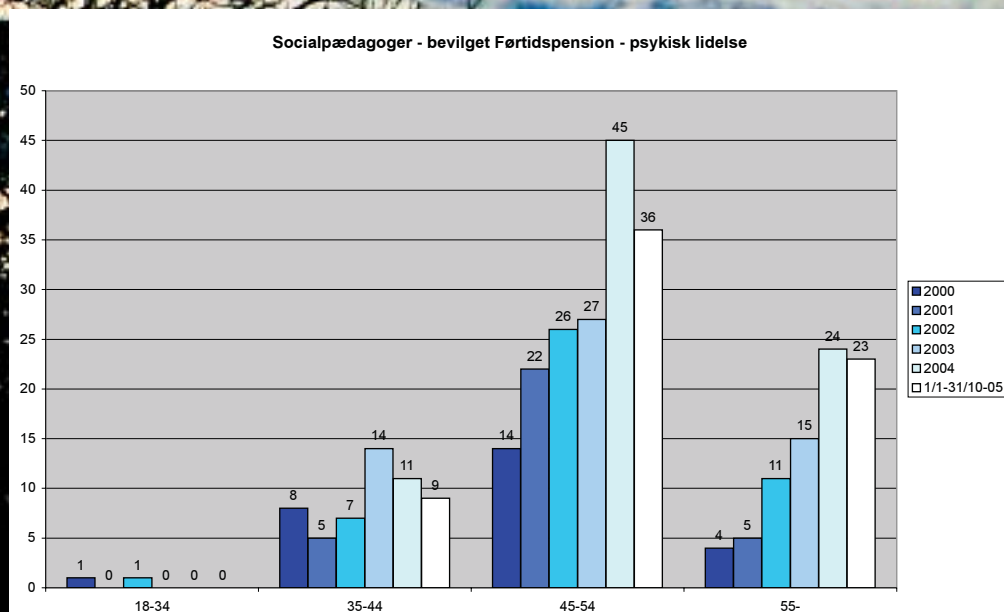
til deres afsked var psykiske problemer, der er opstået på grund af vold, trusler om vold, psykisk dårligt arbejdsmiljø og psykisk/fysisk belastende arbejde, og et mindretal nævner også dårlig ledelse, chikane eller generelle samarbejdsproblemer som årsag.

Det er et forløb, som SL's lægekonsulent Martin Nielsen, Arbejdsmedicinsk Klinik ved Hillerød Sygehus, kan nikke genkendende til:

– Det er først, når man er sygemeldt igennem længere tid, at den onde cirkel starter. Man begynder måske at tænke over, hvad de andre på arbejdspladsen mener om én. Er man stadigvæk en god kollega.

– Derfor er det vigtigt, at arbejdspladserne gør sig tanker om og formulerer en politik for, hvordan de håndterer det psykiske arbejdsmiljø og sygefravær, siger Martin Nielsen.

kl@sl.dk

Susanne var en af de garvede

Af Karianne Bengtsen Blem
Foto: Lars Bech

SYGE AF ARBEJDET ■ De sidder i døgninstitutionens stue. Aftensmaden er spist, og mørket har lagt sig. Et par unge flyder tavse på sofaen foran fjernsynet. Ude i køkkenet er en af medarbejderne i gang med at rydde af bordet sammen med et par af beboerne. De er to på arbejde den aften. I sofaen sætter Susanne sig til at sludre lidt med en af pigerne.

Susanne er socialpædagog og 48 år. Hun er en af de garvede. En af dem der har været længst på døgninstitutionen, som ellers har haft stor udskiftning i personalegruppen. Otte-ni år er det blevet til. Hun har skabt et godt forhold til mange af de unge, der har været ind og ud af institutionen gennem tiden. De seneste tre år har Susanne været kontaktperson for Michael – en femtenårig dreng med masser af kriminalitet i bagagen.

Midt i snakken med pigen hører Susanne Michaels stemme hæve sig. Noget falder på gulvet. Susanne rejser sig og løber ud mod køkkenet. Hun ved godt, hvad

der er optræk til. Da hun når derud, har Michael presset kollegaen op mod væggen. Hun er noget mindre end Susanne, og Michael er 1,80 høj. Susanne kiler sig ind imellem dem, og kollegaen vrider sig fri og løber hen til telefonen for at ringe efter hjælp, mens Susanne forsøger at afværge slagene fra Michaels næver. Meldingen er, at de må ringe til politiet og i øvrigt klare situationen, så godt de kan. Susanne er jo garvet, kender Michael godt og ved, hvordan hun kan få ham ned på jorden igen, lyder det. Kollegaen smider røret på, ringer 112, og kort efter ankommer politiet.

Susanne kommer på skadestuen. Her får hun syet en flænge i ansigtet. Derefter tager hun hjem. Et par dage senere er hun på arbejde igen. Men midt i vagten får hun et angstanfald. Det bliver Susannes sidste dag på døgninstitutionen. Hun sygemeldes, og en enkelt gang i løbet af de efterfølgende fire måneder bliver Susanne kaldt ind til en enkelt omsorgssamtale. Susanne får ikke tilbudt krisehjælp, og det er meget småt med kontakten fra ledelse og kollegaer. Da de fire måneder er gået, får Susanne fyresedlen.

Episoden den aften i køkkenet er ikke den første af slagsen. Gennem årene har Susanne flere gange oplevet, at Michael har truet hende, skubbet hende, og et par gange tidligere har han slået hende. Arbejdspladsen er kendt som et sted med megen vold og et dårligt arbejdsmiljø, som hverken ledelse eller MED-udvalget har formået at gøre noget ved. Susanne finder ikke efterfølgende et andet arbejde. Hun tilkendes invalidepension på grund af de psykiske mén, oplevelserne med Michael har givet hende. Og i en alder af 48 er hun dermed ude af arbejdsmarkedet.

kab@sl.dk

Historien om Susanne er opdigtet, men inspireret af erfaringer fra tidligere sager.

Ekstra fokus på psykisk arbejdsmiljø

SL forbereder en særlig indsats for at forbedre det psykiske arbejdsmiljø på de socialpædagogiske arbejdspladser, der skal supplere det eksisterende værktøj i redskabsmappen „Den gode Arbejdsplads

Af Kurt Ladefoged
Foto: Lars Bech

SYG AF ARBEJDET ■ Når SL's hovedbestyrelse mødes den 7. og 8. december, skal den behandle et forslag om en særlig indsats for at forbedre det psykiske arbejdsmiljø. Årsagen er det tiltagende antal psykiske lidelser, som er registreret i sygdomsundersøgelser, ledighedsstatistikker og senest i tilkendelsen af invaliddensioner i socialpædagogernes og socialrådgivernes pensionskasse, administreret af PKA.

– Det er klart, at vi ikke kan lade denne udvikling foregå uantastet. Derfor vil

vi nu have gang i et initiativ, der i langt højere grad sætter fokus på at forbedre det psykiske arbejdsmiljø på arbejdspladserne, siger SL's næstformand Benny Andersen.

– Vi har i de seneste år forsøgt at integrere arbejdsmiljøindsatsen i vores projekt Den Gode Arbejdsplads, så man både arbejder med arbejdsmiljø, fraværspolitik og kompetenceudvikling, når man skal udvikle arbejdspladsen.

– Men vi har ikke haft et egentlig vejledningsmateriale om det psykiske arbejdsmiljø. Derfor vil vi nu udarbejde noget materiale, som direkte kan bruges på arbejdspladserne til forbedring af det psykiske arbejdsmiljø.

– Med indsatsen, som især vil blive rettet mod sikkerhedsrepræsentanter, tillidsrepræsentanter og ledere, håber vi både at kunne forbedre det psykiske arbejdsmiljø på SL's arbejdspladser og i bedste fald at forebygge psykiske arbejdsskader og det stigende antal invaliddensioner, der i værste fald følger med, siger Benny Andersen.

kl@sl.dk

Det starter tit med stress

Der er kommet langt mere fokus på det psykiske arbejdsmiljø og stress. Samtidig er det blevet mere legitimt at indrømme, at man har psykiske problemer, siger læge Martin Nielsen

Af Kurt Ladefoged
Foto: Lars Bech

SYG AF ARBEJDET ■ Der er flere årsager til, at et stigende antal socialpædagoger får førtidspension på grund af psykiske lidelser. Dels er der selve arbejdets karakter, dels er det ikke længere tabu at tale om psykiske lidelser.

Det siger læge og forsker ved Arbejdsmedicinsk Klinik ved Hillerød Sygehus, Martin Nielsen, der samtidig er lægekonsulent for SL.

– Vi ved, at det altid har slidt på socialpædagoger at arbejde med mennesker med tunge problemer. Men ud over det er der også kommet andre krav

til arbejdet. Der er blevet øget tempo, flere administrative opgaver, nye organisationsformer og omstruktureringer. Man skal hele tiden forholde sig til nye ting, siger Martin Nielsen.

– Det bevirker, at man nemt kan blive udsat for stress. Men en af de kedelige ting ved stress er, at man typisk vil reagere med at vende problemet indad mod sig selv. Man trækker sig tilbage og skyder skylden på sig selv i stedet for at bede om hjælp.

– Mange socialpædagoger føler også, at de kommer i konflikt med deres faglige ambitioner, hvis de ikke kan klare presset. De skal jo være de stærke, fordi beboere og brugere er den svage part, som man er sat til at hjælpe.

– Så mange vælger at ofre sig. Det så vi også før i tiden, da mange fik skader på grund af tunge løft. Man afholdt sig fra at bruge lift, fordi man syntes, det var uværdigt over for beboeren. I dag ser vi det samme i forhold til voldelige beboere.

– Undskyldningen er, at beboere eller brugere på grund af deres handicap jo

ikke kan gøre for, at de er voldelige. Nej, det er rigtigt. Men det er jo ledelsens ansvar at sørge for sådanne arbejdsforhold, at man ikke bliver udsat for vold, trusler om vold og unødigt stress.

– Det blev også nævnt i SL's sygdomsundersøgelse fra 2002, at de fleste sager om ledighed på grund af sygdom opstod, fordi medarbejderne ikke havde tilstrækkelig opbakning fra ledelsen.

Faresignaler

Martin Nielsen siger, at hvis man oplever, at en kollega trækker sig mere tilbage, ikke deltager i samtaler, ikke giver en hånd med, ikke beder om råd og hjælp eller ikke griner med på vittighederne ved frokostbordet – så bør man være opmærksom på det.

– Så kan det være, fordi vedkommende har det svært, og så bør man tale sammen, inden det bliver for sent. Det er nemmere at løse et problem, inden det vokser sig for stort. Gør man ikke noget, vil man ofte opleve, at kollegaen bliver mere og mere irriteret, måske direkte aggressiv og ubeslutsom. Og begynder sygefraværet at accelerere, begynder den onde cirkel.

- Derfor bør arbejdspladserne også udarbejde en politik for, hvordan man håndterer sygefravær og i det hele taget tackler situationer, hvor medarbejdere bliver stressede og har problemer med at magte opgaverne. For det er på arbejdspladserne, at løsninger skal findes, pointerer Martin Nielsen.

- Hvis man har lidt svært ved selv at komme i gang, har de fleste amter og kommuner konsulenttjenester, som man kan benytte sig af. Mange arbejdspladser er også tilknyttet en ordning med psykologhjælp.

Martin Nielsen gør dog opmærksom på, at medarbejderne også kan få psykiske lidelser eller depressioner af andre årsager end forholdene på arbejdspladsen - for eksempel af familiemæssige årsager eller på grund af arvelige forhold.

- Det kan arbejdspladsen ikke gøre for. Men alligevel skal den selvfølgelig ikke være ligeglad med medarbejderens tilstand. I sådanne tilfælde vil arbejdspladsens opbakning betyde meget for at kunne komme ovenpå igen, understreger Martin Nielsen.

kl@sl.dk

Forhold som belaster medarbejderne

- Vold
- Støj
- At være „på“ hele tiden
- Dårligt samarbejde
- At stå alene med ansvar
- Manglende „tid“
- Uklarhed
- Dårlig planlægning
- Manglende udviklingsmuligheder
- Dårlig ledelse
- Manglende indflydelse

Hvordan viser stress sig?

Fysiske kendetegn:

- Hjertebanken
- Hovedpine
- Svedeture
- Indre uro
- Mavesmerter
- Appetitløshed
- Hyppige infektioner
- Forværring af kronisk sygdom som psoriasis og sukkersyge

Psykiske kendetegn:

- Ulyst
- Træthed
- Hukommelsesbesvær
- Koncentrationsbesvær
- Rastløshed
- Nedsat humør

Adfærdsmæssige kendetegn:

- Søvnløshed
- Uengageret
- Aggressivitet
- Irritabilitet
- Ubeslutsomhed
- Øget brug af stimulanser som kaffe, cigaretter og alkohol
- Øget sygefravær

Kilde: Stressklinikken Hillerød Sygehus, www.sundhed.dk

At det godt må være sjovt at gå på arbejde er en del af kulturen på Bocenter Harridslev.

Her taler de ud om alt det svære

I Bocenter Harridslev øst for Randers tager man sig tid til at tale om det, der er svært i arbejdet med de omsorgskrævende beboere

Af Kurt Ladefoged
Foto: Thomas Søndergaard

PSYKISK ARBEJDSMILJØ ■ Da *Socialpædagogen* afslutter sit besøg på Bocenter Harridslev skal forstander Hanna Bonde videre for at besøge en medarbejder, der er langtidssygemeldt. Besøget er et eksempel på, hvordan arbejdspladsen tackler sygefravær som en del af arbejdet med at bevare et godt psykisk arbejdsmiljø.

– Vi kan se, at vores sygefravær ligger i den lave ende, når vi sammenligner os med andre institutioner her i amtet, siger forstander Hanna Bonde.

– Jeg tror det skyldes, at vi har den praksis, at hver gang en medarbejder har været udsat for en arbejdsskade eller en episode med en beboer, så analyserer vi straks, hvad vi kunne have gjort anderledes.

– På samme måde når vi kan se, at en medarbejder har det svært, så går vi ud og taler med vedkommende. Også selv om det har relation til privatlivet. Hvis en medarbejder har været syg i mere end en uge, skal en af os tage kontakt til vedkommende for at høre, hvad vi kan gøre.

Bocenter Harridslev huser 24 beboere i alderen 20-70 år. Der bor multihandicappede og ældre velfungerende udviklingshæmmede, der har gennemlevet hele åndssvageforsorgens udvikling. Der er tale om beboere, der spænder vidt i forhold til funktionsniveau og støttebehov.

– Det er mennesker, der har brug for en vidtspændende pædagogik og pleje. Vores opgave er, at beboerne oplever en høj grad af livskvalitet, og at vi hjælpe dem til at bevare deres værdighed i alle livets anliggender, siger tillidsrepræsentant Mette Krause.

– Som medarbejder bliver vi påvirket fysisk og psykisk i det daglige arbejde, og derfor taler vi på vores personalemøder meget om det psykiske arbejdsmiljø. Samtidig har vi det på dagsordenen på vores lokale MED-udvalgsmøder – ja på alle niveauer. Det er en del af institutionens kultur, understreger Mette Krause.

– Vi taler i det hele taget om alle de svære ting i dagligdagen, både når vi møder på arbejdet, og inden vi går hjem igen, indskyder sikkerhedsrepræsentant Joan Høgh.

– Vi kalder det „rens-ud-samtaler“, når der er noget vi skal snakke om. Det handler om, at man sørger for at få nævnt det, der trykker, men også at huske det positive – det som giver energi og ikke kun det negative.

– Det er ikke en skam at føle sig magtesløs. Men det er forkert ikke at indrømme det.

Alle skal have ejerskab

Hanna Bonde fortæller, at hun har udarbejdet fraværspolitikken på baggrund af SL's værktøjsmappe „Den Gode Arbejdsplads“.

– Jeg har gjort meget for at inddrage medarbejderne i fraværspolitikken, og jeg fornemmer, at medarbejderne føler ejerskab til den, samt i det hele taget interesserer sig for, hvordan kollegerne har det.

Det kan Joan Høgh nikke bekræftende til:

– Vi holder et fælles morgenmøde for alle tre huse hver formiddag klokken 9:30 for at høre, hvordan det går i hvert enkelt hus. Desuden har vi afdelingsmøder og fællesmøder, hvor vi tager emner op, som har fælles interesse: fraværspolitik, arbejdsmiljø, alkoholpolitik eller nye pædagogiske tiltag.

Mette Krause: – Vi lægger meget vægt på, at vi holder kurser, hvor alle i afdelingen deltager. Når vi har oplevet det samme, brænder vi også for det samme bagefter.

Hanna Bonde: – Selv om man hører til en bestemt afdeling, er det vigtigt, at man også ved, hvad der sker i de andre huse. For der kan jo somme tider være opgaver, som kræver, at andre hjælper til. Det ligger i vores

– Med „rens-ud-samtalerne“ taler vi om det, der trykker, men husker også at nævne det positive, siger sikkerhedsrepræsentant Joan Høeg.

kultur herude, at sådan gør man. Ingen får lov til at stå alene med store problemer.

– Udover det pædagogiske samt det social- og sundhedsfaglige personale inddrager vi også pedel, rengørings- og køkkenpersonale i arbejdsfællesskabet, så vi engagerer den enkelte medarbejder i, hvad vedkommende kan gøre for at bidrage til den gode arbejdsplads.

– Det er min opfattelse, at vi her på arbejdspladsen kan få den indflydelse, vi ønsker, tilføjer Mette Krause.

Fælles værdier

– Det er jo også med til at øge motivationen. Samtidig må det også godt være sjovt

Forstander Hanne Bonde: – Jeg har gjort meget for at inddrage medarbejderne i fraværspolitikken, og jeg fornemmer også, at medarbejderne føler ejerskab til den.

at gå på arbejde. Vi er som mennesker forskellige, men vi er gode til at bruge hinanden. Jeg kan lidt, du kan lidt og sammen kan vi meget. Det tror jeg virker.

– Vi sørger også for indgående at få diskuteret det fælles værdigrundlag, vi arbejder efter: Respekt, åbenhed, ansvarlighed, loyalitet og positivitet. Her har vi været ude og diskutere det indgående med alle medarbejdere for at høre, hvad hver enkelt lagde i begreberne. Det er en lang proces, men jeg tror den har været det værd, fastslår Mette Krause.

– Ja, det er vigtigt, at vi erkender, at vi befinder os i en konstant proces og hele tiden må arbejde med vores værdier, holdninger og pædagogiske virkemidler, tilføjer Hanna Bonde.

– Vi har indgående diskuteret det fælles værdigrundlag, vi arbejder efter, siger tillidsrepræsentant Mette Krause.

– Vi skal turde tage diskussionerne. Det er det, der udvikler. Vi skal hele tiden reflektere over det, vi gør. Selv om vi kun har eksisteret i omkring seks år, har vi lavet tingene om mange gange herude. Det er en proces, der bliver ved med at køre.

Ud over det daglige arbejde med beboerne kan der også være mange andre ting, der stresser: Kommunalreformen, pårørende kontakt, kontakt med myndigheder.

– Der kommer mange informationer, vi må forholde os til. Så det er en stor opgave at få informationen ud i alle kroge af vores virksomhed, så ingen bliver koblet af. Så i øjeblikket arbejder vi med at afdække, om alle medarbejdere får netop den information, de behøver. Vi har besluttet, at vi hvert år på vores temadage arbejder med det psykiske arbejdsmiljø. I år har vi arbejdet med arketyper, siger Hanna Bonde.

kl@sl.dk

Langt fra hjemmet

De etniske minoriteter fylder mere og mere på hjemløse-institutioner og boformer – landsmødet i Fagligt Netværk Marginaliserede og Udstødte satte fokus på arbejdet med gruppen

Af Jens Nielsen

UDSTØDT ■ De bliver stadig flere – på gaden, på forsorghjemmene, herbergerne og pensionaterne. I løbet af de sidste år har andelen af brugere med en anden etnisk baggrund end dansk været stigende.

Det var baggrunden for temaet på årets landsmøde i SL's faglige netværk Marginaliserede og Udstødte. På Pejsegården i Brædstrup indrammede en række oplæg om emnet det egentlige landsmøde og et par debatter om kommunalreformen.

Gitte Tilia fra Videns- og Formidlingscenter for Socialt Udsatte lagde ud med at fortælle om sin undersøgelse 'Boligløs eller hjemløs?', som har optrevet historien bag 19 brugere på københavnske herberger og pensionater – 19 brugere med vidt forskellig etnisk baggrund.

– Og det er vigtigt at huske på, at de 'fremmede' ikke har nogen fælles identitet. For dem er der intet 'vi', sagde Gitte Tilia.

Men fælles for de 19 er, at de ofte har en kortere vej til hjemløshed end de dansk-etniske brugere. Der er simpelthen kortere fra et normalt liv til opholdet på herberget eller pensionatet.

Tre af de 19 i undersøgelsen er kommet til Danmark som uledsagede flygtningebørn, andre er kommet hertil med falske pårørende. En del af dem, der er over 40 år, har været dansk gift og har været inde på arbejdsmarkedet, og Gitte Tilia konstaterede, at en stor del af de 19 brugere i hvert fald på overfladen virke-

de mere ressourcestærke end de danske brugere. Halvdelen af dem havde ikke noget misbrug, og halvdelen af dem viste ingen tegn på psykisk uligevægt eller sygdom.

Dermed er det kun halvdelen af gruppen, der har mere og andet end et boligproblem, og dermed er det i høj grad et integrationsproblem, konkluderede Gitte Tilia.

At der ofte er tale om mangler på forståelse i dybden blev illustreret senere på dagen, da Naser Khader i løbet af to en halv time tog deltagerne med på tur gennem de forskelle og misforståelser, der ofte mere er reglen end undtagelsen

Vi er klasket op i et kæmpedilemma, og vi må spørge os selv, om vi er ved at rive værdierne i vores arbejde midt over – om vi er ved at sige farvel til det relationsbaserede arbejde og overlade det til andre faggrupper.

**Mogens Seider,
næstformand i SL**

i mødet mellem det danske sociale system og muslimske brugere.

Også Naser Khader understregede forskelligheden i den muslimske befolkningsgruppe:

– Derfor er det også afgørende med en grundlæggende indsigt, før man handler, sagde han og betonedede, at indsigt jo ikke er det samme som accept af den ene eller anden opførsel.

– Og indsigt kan man også få ved at være eksplicit – ved at sige, hvordan ting og handlinger opfattes. Derefter kan

man så markere, hvordan 'vi gør her', sagde Khader.

Mennesker i øjenhøjde

Efter Khader var det afgående forbundsformand Mogens Seider, der holdt en slags afskedsoplæg til det netværk, han har fulgt tæt i knap 10 år. Han pegede på de stigende krav om at nedbringe udgifterne på det sociale område, og på dilemmaet med at dokumentere og bevise værdien af den socialpædagogiske indsats. Ingen tvivl om, at SL og medlemmerne skal kaste sig ud i denne indsats, men det gælder om at holde balancen:

– Der er ikke en eneste undersøgelse, der viser, at brugerne vil have mere ekspertise. De vil have mennesker i øjenhøjde. Men det giver ikke en eneste krone mere, når man forhandler overenskomst. Vi er klasket op i et kæmpedilemma, og vi må spørge os selv, om vi er ved at rive værdierne i vores arbejde midt over – om vi er ved at sige farvel til det relationsbaserede arbejde og overlade det til andre faggrupper, sagde Mogens Seider.

Det er noget kluns

Senere var det kontorchef Peter Juul fra Socialministeriets tur, og han fortalte om de indbyggede fælder og fordele i kommunalreformen. Han erkendte, at løsningen på misbrugsområdet, hvor opgaverne splittes ud på regioner og kommuner, er et pænt stykke fra det optimale:

– Det er noget kluns, konstaterede han.

Psykiater Henrik Rindom, der har arbejdet med misbrugere i 20 år, plæderede i sit oplæg for en erkendelse af, at der er misbrugere i hjemløsegruppen, der aldrig kommer ud af deres misbrug, og at udgangspunktet derfor må være at give dem mulighed for et værdigt liv med en pension og adgang til det mindst skadelige misbrug.

jni@sl.dk

– Der skal skabes en opfattelse af
ligeværdighed mellem parterne, og i den
respons vi har fået indtil nu fra forældrene, er
det den oplevelse, de har fået.

Bibi Wegler, psykolog og konfliktmægler

På lige fod

Konfliktmægling bliver typisk brugt i skilsmisssager, men i øjeblikket er et projekt i gang med at overføre metoden til samtalerne mellem forældre til anbragte børn og personale på døgninstitution og plejefamilier. De foreløbige erfaringer viser blandt andet, at socialpædagogerne dermed kan få en ny rolle i samtalerne

Af Karianne Bengtsen Blem

Foto: Ricky John Molloy

Fakta

Projekt „Samarbejdssamtaler efter konfliktmæglingsmetoden“ er forankret i Døgnplejeformidlingen for Børn og Unge i Hillerød og finansieret af Socialministeriet. Projektledere er psykolog og konfliktmægler Bibi Wegler og sociolog og phd. Hanne Warming.

Projektet har eksisteret i halvandet år og ventes afsluttet med udgangen af 2006.

KONFLIKTMÆGLING ■ Måske vil mor gerne have indflydelse på, hvordan lille Rikke skal klippes. Også selvom Rikke er anbragt på en døgninstitution. Og måske synes mor bare i det hele taget, at hun ikke bliver hørt af personalet. Og måske synes personalet på Rikkes institution, at Rikkes mor blander sig for meget, og at hun vil besøge Rikke mere, end hvad personalet synes er godt.

Så er det, at parterne kunne gøre brug af konfliktmægling. Det mener psykolog og konfliktmægler Bibi Wegler, der står bag et projekt, hvor konfliktmægling bliver brugt mellem anbragte børn og unges forældre og plejeforældre eller døgninstitutionspersonale. Konfliktmægling er særlig strukturerede samarbejdssamtaler, hvor en konfliktmægler har ansvaret for processen, og forældre og plejeforældre/institutionspersonale har ansvaret for hvilke temaer, der skal drøftes, og hvilke beslutninger, der skal være resultatet af samtalerne.

Samtalerne kan bruges såvel forebyggende, så snart et barn anbringes, eller konfliktløsende der, hvor der opstår konflikter i samarbejdet.

– Ofte føler forældre sig tilsidesat, når deres barn bliver anbragt. Hovedtanken bag projektet er dels, at forældre ved at deltage oplever, at de er betydningsfulde, og at de har en rolle at spille. Dels at plejeforældre eller døgninstitutionspersonalet får en an-

den forståelse for forældrene, siger Bibi Wegler.

– På længere sigt er det hensigten med samarbejdssamtalerne, at alle forældre, der får deres børn anbragt, skal kunne få tilbudt samarbejdssamtaler/konfliktmægling.

Begge parter bliver hørt

Socialpædagog June Fremmich fra Munckerup Observationshjem har deltaget i projektet og kan se flere fordele ved ordningen:

– Jeg oplevede, at det gav mere struktur på samtalen. Ind imellem kan samtaler med forældre blive meget følelsesladede, hvor forældrene bliver vrede, og ikke synes de bliver hørt i forhold til de forventninger, de har til samarbejdet. Og jeg kan som pædagog sidde med en irritation over, at forældrene ikke kan forstå, hvad det er, jeg siger. Og det sker sikkert, fordi forældrene er følelsesmæssigt involveret, og jeg som pædagog kommer med den professionelle faglige vinkel, siger June Fremmich.

– Det kan betyde, at man slet ikke får hørt hinanden. Men til en konfliktmægling sidder en der tredje person, som er med til at gøre opmærksom på, hvad den anden part siger, tilføjer hun.

Bibi Wegler har gennem mange år beskæftiget sig med emnet konfliktmægling i skilsmisssager.

– I skilsmisssager lever de involverede børn ofte i et konfliktfelt, hvor der ikke er ro til at være barn. En undersøgelse af plejebørns vilkår viser også, at mange plejebørn klarer sig dårligere end andre børn som voksne, og det tror jeg hænger sammen med, at de er splittede, mener Bibi Wegler, der for nogle år siden var med til at lave en undersøgelse „Barnet mellem to familier“. Her blev det konkluderet, at hvis et plejebarn skal trives, skal samarbejdet mellem forældre og plejefamilie fungere, ellers bliver barnet splittet.

Derfor dukkede idéen om konfliktmæg-

Bibi Wegler har gennem mange år beskæftiget sig med emnet konfliktmægling i skilsmissegaver. Men metoden er også relevant at bruge i anbringelsessager, mener hun.

I konfliktmæglinger bliver der skabt en opfattelse af ligestilling, og indtil videre er det også den tilbagemelding, der er kommet fra forældrene.

ling mellem anbragte børns forældre og plejefamilie eller døgninstitutionspersonale op.

Projektet blev sat i værk, og to institutioner deltager i forsøget; Munkerup Observationshjem og Bagsværd Observationshjem. En såkaldt samarbejdskonsulent sidder med som mægler i sagerne, men kommer ikke med gode råd eller løsninger. Og visse emner kan der ikke træffes beslutninger om under møderne. For eksempel hjemgivelse af barnet.

– Konsulentens rolle er så at sikre, at parterne bliver hørt, så begge parter synspunkter bliver taget alvorligt, fortæller Bibi Wegler og fortsætter:

– Der skal skabes en opfattelse af lige-

værdighed mellem parterne, og i den respons vi har fået indtil nu fra forældrene, er det den oplevelse, de har fået. Samtidig lyder meldingerne på, at det betyder meget for forældrene, at parterne mødes i en anden kontekst, end de plejer.

Og det betyder også noget for pædagogen, fortæller June Fremmich.

– Jeg oplevede, at jeg havde en anden rolle i samtalen, både fordi den foregik på neutral grund, og fordi jeg ikke skulle styre noget. Ofte er jeg jo på hjemmebane i samtaler med forældrene, men her er vi på lige fod, og jeg slappede mere af og kunne koncentrere mig, om det, jeg gerne ville sige.

Foreløbig er Bibi Weglers erfaring, at parterne gennem konfliktmæglingen får en ny forståelse for, hvorfor den anden part reagerer på en bestemt måde.

– For eksempel i en situation hvor et anbragt barn reagerer voldsomt efter at have været på besøg hos forældrene. Plejeforældrene tror, at det ikke er godt for barnet at være så meget hos sine forældre. Mens moren mener, at reaktionen kommer, fordi barnet er for lidt sammen med forældrene, siger Bibi Wegler, som mener, at konfliktmetoden i denne situation er oplagt at bruge.

– Metoden bygger på, at der er forskellige virkeligheder. Vi bruger tit meget energi på at overbevise andre om, at min virkelighed er den rigtige. Med konfliktmægling kommer ligeværdigheden ind, og det er en meget anderledes måde at anskue tingene på.

Vrede forældre

Projektet bliver evalueret i slutningen af 2006. Men allerede nu håber Bibi Wegler på, at konfliktmægling for fremtiden kan blive brugt ved alle anbringelser.

– Både forebyggende før selve anbringelsen finder sted og undervejs i konflikter mellem plejefamilien eller personalet og forældrene. Metoden skal for forældrenes vedkommende bygge på frivillighed, for det er ikke alle, der ønsker at deltage. Mens man hos personale og plejefamilien må forvente, at de er indstillet på at samarbejde og dermed deltage.

Socialpædagog June Fremmich er positiv over for metoden, som hun især ser brugt i samtaler med meget vrede forældre.

– Nogle forældre kan rette voldsomme angreb mod pædagogens arbejde, og i de situationer tror jeg, at det er brugbart, at samtalen bliver styret, siger hun.

kab@sl.dk

Ekspertisen samlet under ét tag

SL opfordrer til at skabe centre ude i kommunerne – centre der samler ekspertisen inden for børn- og ungeområdet. Målet er blandt andet at skabe bedre anbringelsesforløb med færre anbringelser for det enkelte barn

Af Karianne Bengtsen Blem

Arkivfoto: Christoffer Regild/Scanpix

RESSOURCECENTRE ■ Anders på ti år bliver visiteret til en heldagsskole. Folkeskolen kan ikke rumme ham, han bliver nemt vred og hidsig og har så mange forsømmelser, at han fagligt er langt bagud. Moren har i perioder haft et alkoholproblem, og faren drikker også for meget, er voldelig og bor ikke fast i hjemmet.

På heldagsskolen vokser lærernes frustrationer, for Anders bliver forsømt, hans madpakker er sparsomme, hans tøj er nusset og han lugter. Personalet fornemmer, at moren drikker, men de har kun kontakt med sagsbehandleren to gange om året, og ingen går ind i morens alkoholproblemer.

Anders får en kontaktperson, og senere kommer han i weekendaflastning. Men lærerne er bekymrede og går til skoleinspektøren, som fortæller, at man må vente to måneder til det halvårige møde i visitationsudvalget, for det er dér, sagen skal tages op. Anders fortsætter i heldagsskolen uden de store forandringer.

En morgen kontakter et af amtets døgnopholdssteder skolen. Anders er blevet akut anbragt efter slåskamp i hjemmet, hvor moren er kommet til skade. I en måned bor han på akutinstitutionen, kom-

munen sætter en familierådgiver på moren, og så kommer Anders hjem igen. Moren synes ikke længere, det er nødvendigt med skole/familiesamtaler, nu hvor hun har familierådgiveren.

En dag bliver Anders endnu engang akut anbragt og moren indlagt på psykiatrisk hospital. Nu skal Anders gå i akutinstitutionens interne skole, og kommunen vurderer, at Anders skal visiteres til et opholdssted eller behandlingshjem, da moren ikke længere kan tage hånd om ham.

Anders' historie kunne have været en anden. Han kunne være sluppet for de mange skift, hvis indsatsen omkring ham og familien havde været koordineret anderledes. Det mener næstformand i SL, Benny Andersen. Når kommunalreformen træder i kraft, og kommunerne overtager en stor del af børn- og ungeområdet, lægger han op til, at der bliver skabt det, han kalder ressourcecentre for børn, unge og familier, der har følelsesmæssige og sociale problemer.

På ressourcecentre skal ekspertise fra hele børn- og ungeområdet samles og tilbyde både rådgivning, udredning og behandling. Det gælder blandt andet social-

pædagoger, skolelærere, sagsbehandlere og hjemmehos'ere, som arbejder med familier, der har særlig behov for støtte.

Den lokale snedkermester

– Vi håber, at man med ressourcecentre kan undgå, at et barn eller ung skal igennem 10-12 forskellige anbringelser, og der i stedet bliver skabt helhed og kontinuitet for barnet, siger næstformand i SL Benny Andersen.

Meningen er, at ressourcecentre skal deltage i visitering til egne tilbud, og at centrene kan ændre i tilbudene til barnet, den unge eller familien, uden det kræver en ny beslutning i forvaltningen.

– Medarbejderne kan skabe mere holdbare resultater, hvis indsatsen bliver koordineret, siger Benny Andersen, der mener, det er oplagt at placere ressourcecentre på de eksisterende døgninstitutioner.

– Hele børn- og ungeområdet bliver spredt ud til 98 forskellige kommuner, og vi skal finde ud af, hvordan vi så skal organisere arbejdet. Så hvorfor ikke bruge døgninstitutionerne, som i forvejen rummer en masse ekspertise?

Meningen med ressourcecentre er også, at de med en samlet placering kan blive forankret i lokalmiljøet.

– Det giver mulighed for samarbejde for eksempel ved, at man etablerer en kontakt med den lokale snedkermester, som de unge kan komme og arbejde for, forestiller Benny Andersen sig.

– Tanken om ressourcecentre er ikke at lave en fast skabelon for arbejdet med

SL's pjece om ressourcecentre
kan downloades på www.sl.dk eller
rekvireres på tlf. 3396 2800

disse børn og familier, det er mere et forslag til, hvordan man kan organisere sig, siger Benny Andersen.

Handlefrihed

At samle ekspertisen under samme tag praktiseres allerede nogle steder i landet. For eksempel på døgninstitutionen Oustruplund i Viborg Amt, hvis forstander Erling Prang har været med i arbejdsgruppen bag SL's forslag om ressourcecentre.

Her har man siden 1998 skabt en bred vifte af tilbud til svært omsorgssvigtede børn og unge. Oustruplund har nemlig både en børne-, en unge- og en voksenafdeling. De har tilbud til hjemmeboende børn i dagtimerne, beskyttet beskæftigelse, familieplejere ansat, hjemmehos-funktioner, intern skole og helhedsorienteret familiearbejde ude i familien.

Der hvor Oustruplund på nuværende tidspunkt adskiller sig fra forslaget om ressourcecentre på er, at de ikke har besluttet sagsbehandling. Dog har de indgået en aftale med enkelte kommuner om at lave visse former for sagsbehandling. Og derudover kan Oustruplund, efter aftale med kommunerne og amtet, lave en akutansbringelse i for eksempel en af stedets plejefamilier uden først at spørge myndighederne om lov. For så bagefter at informere kommunen og forældremyndighedsindehaveren. Hvis der bliver tale om en mere permanent ansbringelse, skal der dog ske en ny visitation fra kommunen.

- Det betyder, at vi har en stor handlefrihed, fleksibilitet og smidighed, så vi kan

handle, når problemet er der. For eksempel har vi netop flyttet en pige fra en afdeling til et andet sted. Vi kunne gøre det i en situation, hvor vi vurderede, det var nødvendigt og ikke vente et par uger på en afgørelse, fortæller Erling Prang.

Konsekvensen af den handlefrihed er, ifølge Erling Prang, blandt andet, at institutionen skal være opmærksom på at få informeret alle parter til rette tid. Derfor arbejder de i øjeblikket på en „tjekliste“, som skal bruges ved de akutte beslutninger.

- En stor organisation betyder, at der skal være meget fokus på samarbejde, at formalia skal være i orden. Det kan være svært, når man normalt har meget mere tid til at handle i, fordi det først skal ind over kommunen.

Med fra starten

Oustruplund er med fra begyndelsen til visitationsmøde i Amtets social- og familiecenter, som i Viborg Amt altid tager sig af en ansbringelse. Til mødet vurderer Oustruplund, om det er en opgave, der passer til dem, mens det er den ledende socialrådgiver, der afgør, hvor barnet skal placeres. At være med inde over fra starten i et tæt samarbejde betyder noget for barnet eller den unge, vurderer Erling Prang.

- Vi kan jo tilrettelægge en udviklingsplan, der tager sigte på, at barnet ikke skal andre steder hen, inden det skal ud i egen bolig. Når vi er så stor en organisation, kan vi nok finde et tilbud inden for vores egne rammer, som vedkommende kan tage imod. For eksempel hvis vi har en ung på

ungeafdelingen, som har brug for at blive afgiftet, så kan han sendes over i vores projektafdeling, hvor nogle medarbejdere tager ham med på en afgiftningstur nogle dage.

- Vi får unge ind, som siden de var tre år har været anbragt på børnehjem, kommet hjem, været i plejefamilie og har cyklet rundt mellem hjælpeforanstaltningerne. Og så havner de her svært omsorgssvigtede, kriminelle og med misbrug, og så kan vi standse glidebanen og sige til vedkommende, at NU skal de ikke andre steder hen, siger Erling Prang.

- Her skal de ikke lære nye mennesker at kende, selvom vi ændrer ved foranstaltningerne, for det er mennesker, de har mødt og snakket med, så utrygheden ved alt det nye er ikke så stor. Mit indtryk er derfor, at vi med denne organisering er med til at mindske antallet af institutionsansbringelser for den enkelte.

Og forstanderen ser gerne, at Oustruplund vokser endnu mere i fremtiden.

- Mine visioner er, at vi skal blive til et ressourcecenter, sådan som SL foreslår. At vi skal dække regionen og have en masse fagligheder samlet, så vi har mulighed for et fagligt netværk. Med den organisering skal kommunerne naturligvis afgive noget kompetence, men så vil vi jo have ekspertisen, konstaterer Erling Prang.

Når kommunalreformen træder i kraft og de nye folk er bag roret, vil SL præsentere idéen for kommunerne.

kab@sl.dk

På sporet af det, der virker

Der er både store muligheder og tydelige grænser for brug af evidens i det daglige socialarbejde, løb budskabet fra Campbell Centrets årlige Hvad virker-seminar

Af Jens Nielsen

EVIDENS ■ – Før i tiden havde socialarbejderne høj moral og god selvtillid, men masser af dårlige resultater. Nu er der masser af gode resultater, men socialarbejderne føler sig udsatte og ikke værdsatte. Det er da et paradoks!

Sådan lød ordene fra professor Brian Sheldon, University of Exeter, da han indledte Nordisk Campbell Centers årlige seminar om evidens i det sociale arbejde. Seminaret 'Hvad virker?', der blev afholdt den 10. november, kredsede i en lang række oplæg og workshops om den eksisterende viden på det sociale område – og muligheden for at bruge denne viden.

Brian Sheldon mente i forlængelse af ovennævnte konstatering, at evidens kan være et redskab til at genopbygge selvfølelsen – blandt andet fordi arbejde, der hviler på evidens, giver nogle etiske retningslinier, en sikkerhed for, at man i hvert fald ikke gør nogen skade, og giver den enkelte nogle synlige resultater.

Brian Sheldon konstaterede også, at socialarbejdere sjældent har dyb indsigt i forskningen på deres område. De kender til den, men kun i overskriftform.

– Socialarbejdere har nedarvet en

trang til at handle, til at gøre noget, næsten uanset hvad, sagde han og videregav et råd som hans egen supervisor engang gav ham: Don't just do something – sit there!

Efterfølgende gav Leif Gjørtz, der er familiechef i Århus Kommune, sit bud på den praktiske anvendelse af evidens. Han anførte, at man hverken skal under- eller overvurdere det videnskabelige grundlag for det sociale arbejde:

– Den evidensbaserede platform er indtil videre så smal, at det er nødvendigt at kombinere mange metoder. Men det er heller ikke nok – vi må trække på værdier og bruge dem som udgangspunkt, sagde han.

Leif Gjörtz pegede på, at mens en overlæge har forskningspligt, så har en socialarbejder nærmest forskningsforbud, og at evidensbaseret arbejde derfor handler om ledelse, nationalt og lokalt. I det lys undrede han sig over, at der i det netop indgåede SATS-puljeforlig kun er afsat 1 procent af midlerne til at måle effekten af de projekter, man sætter gang i.

Ind med modermælken

SL-formand Kirsten Nissen talte i sit oplæg om den faglige oprustning, der ikke er til at komme uden om i de kommende års øgede fokus på 'mere socialpolitik for pengene'. Hun pegede på SL's bevidste brug af ordet videnskultur, fordi socialpædagogik ellers ofte får 'skyld' for at være gennemsyret af en holdningskultur.

– Men socialpædagogik er jo netop en blanding af viden, holdning og erfaringer, konstaterede hun.

Kirsten Nissen slog fast, at der er brug for både kvalitativ og kvantitativ forskning, og at SL ser store muligheder i den institutionsbaserede forskning. Og så understregede hun som mange andre talere, at der er et massivt behov for at skabe bedre sammenhæng mellem de pædagogiske uddannelser og forskningen.

– Den evidensbaserede tankegang og evne til at forstå og omsætte forskning til praksis skal ind med modermælken, sagde således Jan Håkon Hansson, rektor for Ersta og Sköndal-seminariet nord for Stockholm.

Han har gennem egne undersøgelser konstateret, at der stort set ikke undervises i selv de mest grundlæggende evalueringsværktøjer på socialuddannelserne.

– Men vi må have mere målbarhed og bedre styr på dokumentationen. For hvad er alternativet, hvad skal ellers definere faget? Egne fordomme? Andres? Eller politikernes, spurgte Jan Håkon Hansson.

Anders Hede er projektleder for Huset Mandag Morgens netværk om evidens, og han kom med nogle konkrete bud på, hvordan sammenhængen mellem forskning og praksis kan styrkes.

– Det kunne for eksempel være målrettet at uddanne udviklingsmedarbejdere, der med base ude på institutioner og tilbud skulle dele deres arbejde med halv tid i praksis og halv tid til forskning, lød et forslag fra Anders Hede.

jni@sl.dk

Er du "disputérgal" eller har du ikke de store ord i "næbbet"?

Lad os mødes på Socialpædagogiske dage 2006

Nye kommuner, nye arbejdsgivere, nye kolleger – der er nok at mødes om.

Det bliver to dage med fokus & adspredelse; divergens & samhørighed; provokation & optimisme Og "honnet" samvær.

Faglighed i en forandringstid

har vi kaldt temaet for de to faglige dage den 13. og 14. marts på Hotel Nyborg Strand.

Programmet for Socialpædagogiske dage 2006 var med i Socialpædagogen nr. 23, der udkom torsdag den 17. november.

Men du kan også klikke ind på [www.sl.dk/socialpædagogiske dage](http://www.sl.dk/socialpædagogiske_dage).

Her kan du læse mere om indhold og pris.

Du skal være rap med tilmeldingen - tilmeldingsfrist er torsdag den 15. december.

Med venlig hilsen fra arrangørerne

„Jeg har selv været konsulent på døgninstitutioner, opholdssteder og specialinstitutioner og har i 1990'erne mødt 1970'ernes autoritære forstandere, samt mange bange og angste medarbejdere, som ikke turde sige fra over for ledelsen.“

Jørn Foss, fhv. seminarielærer og boganmelder

På skolehjem i 70'erne og 80'erne

**Af Jørn Foss,
fhv. seminarielærer**

Oskar Plougmand (OP) fortæller på en sjælden gribende personlig, åbenhjertig og rystende måde i bogen „En inspektør banker på“, om de seks år i begyndelsen af 70'erne, hvor han var offentlig kontrollant på landets 40 skolehjem og 60 andre børnehjem.

Hans fokus er de 40 skolehjem for såkaldte uopdragne drenge. OP's beskrivelser bekræfter til fulde de uhyrlige beretninger, vi i de seneste 20 - 30 år har fået fra tidligere anbragte. Skolehjemmene var mere opbevarings- og disciplineringsanstalter end pædagogiske institutioner. Det var et patriarkalsk minisamfund, hvor forstanderen regerede, som om det var hans egen private geschæft. En fortsættelse af den opdragelsespraksis der var herskende i 30'ernes Danmark. De såkaldte uopdragne børn blev anbragt og genopdraget langt ude på landet med militaristiske afstraffelsesmetoder, fysisk magtanvendelse, vilkårlig undertrykkelse, seksuelle og religiøse overgreb og ikke mindst ydmygende personlighedskrænkende overgreb. Bogen er fyldt med et utal af konkrete eksempler og bidrag fra en lang række tidligere medarbejdere og forstandere.

Det var ikke omkostningsfrit at gå nye veje. Der er mange dramatiske episoder

om fyringer af forstandere og medarbejdere, samt forfølgelse og krav om fyring af OP. Han blev sammenlignet med så forskellige folk som Gestapo og Peter Sabro.

Tillid er godt, men kontrol er nødvendig

Bogen er interessant, fordi OP udover at give sin subjektive beskrivelse af et sort kapitel i 70'ernes og 80'ernes børneforsorg får præciseret, at der også var få positive historier, samt at man ikke alene kan placere ansvaret hos nogle sindssyge og magtfulde forstandere og angste medarbejdere, men på alle de voksne, som valgte at tie og lukke øjnene for, hvad der foregik. Det er jo skingrende sindssygt, at børn der overlades til den offentlige omsorg ikke får det bedre, men værre.

Bogen kan være til stor inspiration og eftertanke for nuværende socialarbejdere og studerende.

Jeg har selv været konsulent på døgninstitutioner, opholdssteder og specialinstitutioner og har i 1990'erne mødt 1970'ernes autoritære forstandere, samt mange bange og angste medarbejdere, som ikke turde sige fra over for ledelsen. Medarbejdere som privat kunne fortælle rystende historier om overgreb, men som var tavse som graven, hvis de skulle sige det offentligt. Jeg kan nikke genkendende til mange af de eksempler på, hvordan man chikanerede medarbejdere, som gik imod strømmen og repræsenterede den fornyelse, der var i det øvrige samfund.

Bogen er en kraftig opfordring til alle om at tage stilling og finde ud af, hvordan man selv kan gøre en forskel, hvordan man kan forsvare de børn og unge, som i dag bliver udsat for ydmygende behandling. Det er rystende historier, der omtales i afsnittet „når de voksne sover, gøres dagens regnskab op mellem børnene, og straffe uddeles enten i form af hån eller fysisk afstraf-

felse“. Uhyggelige eksempler på en magt-, mobningskultur og et magthierarki der udvikles og fik lov til at udvikle sig blandt børnene.

En drøm blev til virkelighed

Efter sin fratreden som inspektør blev OP forstander på et skolehjem. Mange havde kritiseret ham for, at han kom uanmeldt, og at han ville snakke med børnene alene uden de voksne. Kritikken gik på, at han skabte uro, var virkelighedsfjern og gejelede børnene op med sin indblanding.

Han brugte sine år som forstander til at praktisere mange af de ideer, som han aldrig fik gennemført som inspektør. Det drejede sig blandt andet om afskaffelse af akter/journaler i begyndelsen af et barns anbringelse, da akterne fortalte mere om dem, der skrev dem, end om den unge. Samtidig med at det vigtigste var, at medarbejdere fik de unges forklaring og dermed gav dem mulighed for en ny start.

OP var med til at åbne institutionen til det omgivende samfund. Filosofien var, at de unge skulle være så meget sammen med normale mennesker som muligt og få arbejde hos de lokale håndværkere.

Han fik gennemført støttmøder, hvor den unge deltog sammen med de professionelle, som han var så afhængig af. Desuden gjorde han meget ud af at fjerne institutionspræget. Drengene kunne for eksempel selv vælge, hvilken frisure de ville have, hvordan de ville indrette deres værelser, og hvad de ville bruge deres lommepenge og fritid til. Disse tiltag er en succeshistorie.

„En inspektør banker på“ af Oskar Plougmand. Forlaget Dimon. 224 sider. Pris 199 kroner + moms. Kan bestilles på forlaget Dimon, Rådhusvej 21, 2920 Charlottenlund. Tlf. 39630246. Email: oskar@tiscali.dk.

Anmeldelse

Konference og landsmøde for familieplejere

Mandag den 20. og tirsdag den 21. marts 2006
i Odense Congress Center

Mandag den 20. marts

- 09.00 – 10.00 Kaffe og brød
 10.00 – 10.10 Velkomst til dagen v/ SL
 10.10 – 10.40 SL's visioner på familieplejeområdet v/Benny Andersen Forbunds næstformand i SL
 10.40 – 11.10 Socialministeriet visioner og forventninger til fremtidig udvikling på familieplejeområdet v/socialminister Eva Kjer Hansen
 11.10 – 11.40 Kommunernes visioner og forventninger til fremtidig udvikling på familieplejeområdet
 11.40 – 12.00 Pause
 12.00 – 13.00 Workshop. Der præsenteres i alt seks workshops under tre temaer: „Det gode forløb“, „Den pædagogfaglige indsats“ og „Familieplejen som familie“.
1. Det gode forløb
 1 A: v/Pia Sandholt, ledende koordinator i Københavns Kommune og Kirsten Larson familiepleje, Vestsjælland
 1 B: v/Marianne Folden, faglige leder i FABU og Stig Lund, familiepleje, Vejle
 2. Den pædagogfaglige indsats
 2 A: v/Susanne Robak, forfatter til „De tavse eksperter“, „Exit“ mv. og Lilli Bach Andersen familiepleje, Århus
 2 B: v/Ingrid Strøm, konsulent og projektleder på RUGO – et nyt uddannelseskoncept for plejefamilier - og Annette Boldt familiepleje, Vestsjælland
 3. Familieplejen som familie
 3 A: v/Bibi Wegler, psykolog og forfatter til „Barnet mellem to familier“ og Signe Welling familiepleje, Storstrøm
 3 B: v/Anny Hauch, familieplejekonsulent og

souschef familieplejen Ribe Vejle og Helle Utermöhl familiepleje, Storstrøm.

- 13.00 – 14.00 Frokost
 14.00 – 15.00 Workshops genoptages
 15.15 – 16.30 Afsluttende paneldebat med deltagelse af Socialministeriet, KL, Familieplejen Danmark, Forældreforeningen, repræsentanter for anbragte børn, Dansk Socialrådgiverforening, HK/Kommunal og SL

Konference afsluttes – landsmøde fortsætter

- 16.30 – 18.00 Pause
 18.00 Middag
 20.30 – 22.00 Underholdning – et overraskende indslag

Tirsdag den 21. marts

- 08.00 – 09.00 Morgenmad
 09.00 – 10.45 „Børn med tilknytningsforstyrrelser i plejefamilie“ v/Niels Peter Rygaard, psykolog
 10.45 – 11.00 Pause
 11.00 – 12.15 Landsmøde
 Panel med netværksledelsen – præsentation
 Beretning
 Valg
 Debat om fremtidigt arbejde i plenum
 12.15 – 13.15 Frokost
 13.15 – 15.15 „Hellere dø af grin end af stress. Fra sur-kultur til glad-kultur“ v/Georg Ørskov
 Et foredrag om forandringsprocesser
 15.15 – 15.30 Afslutning v/Jørgen Jørgensen, HB-ansvarlig for netværket

Læs mere om de enkelte workshops på www.sl.dk/kalender

Tilmeldingskupon til Konference og landsmøde for familieplejere den 20.-21. marts 2005 i Odense Congress Center

Navn: _____ Cpr.nr.: _____

Privatadresse: _____ Postnr./by: _____

Tlf. privat: _____ Amtskreds: _____

Arbejdsplads: _____ Tlf. arbejde: _____

Arbejdspladsens EAN nr. (skal udfyldes): _____

Jeg ønsker enkeltværelse Jeg ønsker dobbeltværelse Sammen med _____

Jeg overnatter ikke

Jeg ønsker at deltage i følgende workshop mandag kl. 12.00 – 13.00 og igen kl. 14.00 – 15.00

1. prioritet _____ 2. prioritet _____

Tilmeldingsfrist fredag den 19. januar 2006. Deltagelse er kun for medlemmer af SL.

Tilmeldingen er bindende.

Priser: Enkeltværelse kr. 1.150,-. Dobbeltværelse kr. 1.050,-. Uden overnatning kr. 850,-.

Kuponen sendes til SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K, att.: Line Hansen

Du kan også tilmelde dig via SL's hjemmeside www.sl.dk/kalender

Af Peter Westergaard
Sørensen
Stedfortræder
Værkstedet Søndervang
Stenager 9
6400 Sønderborg

Hvorfor enighed gør dum og samarbejde er skadeligt¹

Læserbreve:

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Synspunkter:

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 2.000 ord svarende til cirka 10.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen, Brolæggerstræde 9, 1211 Kbh. K, tlf. 3396 2800.

Deadline for læserbreve til nr. 25/05 er mandag den 5. december 2005 kl. 12.00.

Pædagoger tilstræber konsensus. Vi forsøger at skabe fælles fodslaw omkring bestemte handlinger og mål i forhold til de mennesker, vi har med at gøre. Vi promoverer vores egen sandhed om det hele menneske og bliver utilpasse, når andre mener noget andet. Pårørende opleves som besværlige, hvis de ikke deler vores syn på deres kære, og kolleger er faglige fjolser, hvis de har andre synspunkter end os. Derfor laver vi rigide handleplaner, målsætninger og fælles værdigrundlag. Men det er ikke uenighed, der skader den pædagogiske faglighed. Tvært imod. Enighed gør os fagligt dumme, konsensus samarbejde er direkte skadeligt og forestillingen om Det hele Menneske er pædagogisk formynderi.

„Det er vigtigt, vi har en fælles holdning. Ellers spiller Jørgen os ud mod hinanden.“

„Jeg synes det er altafgørende at vi ser hele mennesket Jørgen“.

To udsagn, der siges af den samme pædagog i den samme samtale, uden at det på nogen måde opleves problematisk eller modsætningsfuldt. Og det på trods af at enhver, der ser sætningerne ved siden af hinanden, sikkert forstår, at de gensidigt udelukker hinanden. Når Jørgen forsøger at få andre reaktioner fra andre medarbejdere, er det vel fordi, der er handlinger eller reaktioner, han ikke kan acceptere. Og dermed må det konstateres, at dele af mennesket Jørgen ikke kan rummes i den forestilling om „Hele Jørgen“, medarbejderne har opbygget.

Det hele menneske

Når vi pædagoger taler om Det hele Menneske, er der al mulig grund til at være på vagt. Begrebet er et forsøg på at skabe et bredt perspektiv, men vil i praksis ofte være udtryk

for en formynderisk begrænsning. Når først man har opbygget et fast billede af „Hele Jørgen“ er der ikke længere noget at diskutere. „Hele Jørgen“ kan jo kun være „Hele Jørgen“. Der er ikke plads til to.

Men der er ingen der kan opfatte, forstå eller beskrive et andet menneskes totale kompleksitet. Hvis vi insisterer på at beskæftige os med og skabe konsensus omkring en bestemt opfattelse af Det hele Menneske betyder det derfor, at vi forsøger at få kompleksiteten begrænset til det, vi kan opfatte, forstå og beskrive. Og dermed er vi i færd med en helt utilstedeilig magtudfoldelse.

Vi gør det jo ikke fordi vi er onde eller dumme, men fordi vi ikke er opmærksomme på nødvendigheden af at få sat spørgsmålstegn ved vore egne forestillinger og absolutte sandheder gennem andres kommentarer og fortolkninger.

De forenklede perspektiv

Alle må nødvendigvis forenkle og forstå ud fra sit eget valgte perspektiv. Ingen af os kan rumme de ubegrænsede informationer, der strømmer til os fra det menneske, der står foran os. Sådan er det, og sådan må det være. Det bliver først problematisk i det øjeblik, jeg påstår, at de begrænsede informationer, jeg er i stand til at indtage, og som jeg fokuserer på, udgør det samlede billede af den anden.

Det kan illustreres således:

Begge pædagoger får informationer om Jørgen gennem fokuspunkter, som de derefter fortæller til at være den gældende sandhed om ham. Pædagog B's billede er mere nuanceret, men ikke af den grund mere rigtigt. Begge påstår at beskæftige sig med „Hele Jørgen“. Begge vil hævde at deres sandhed er den rigtige. En

sandhed som alle andre skal følge, hvis ikke Jørgen skal spille os ud mod hinanden. Som det ses, er der åbnet op for en samarbejds-konflikt.

Samarbejdskonflikten har baggrund i en opfattelse af samarbejde som konsensus. Vi kan ikke rumme det kaos, det giver, at vi har forskellige billeder og derfor udfører forskellige handlinger. Derfor går vi i gang med en indædt diskussion om, hvem der har ret. En diskussion der først ender, når den ene part retter ind til højre eller samarbejdet helt brydes. Vi vil kun have én sandhed. Men virkeligheden er kaotisk og det nytter ikke at modsvare kaos med orden.

Konsensus-samarbejde er skadeligt. Vi begrænser indsatsen over for Jørgen, hvis vi ikke kan rumme vore respektive, og nogen gange modsætningsfyldte billeder af ham. Vi degraderer Jørgen til at være det billede, vi kan blive enige om gennem forhandling, eller ved at slå de andre i hovedet med argumenter, til de overgiver sig. Vi er blinde overfor andre sider af Jørgen, eller vi forsøger at få Jørgen til at passe ind i billedet gennem sofistikeret magtudøvelse².

Det bliver ikke bedre, hvis vi vælger at bryde samarbejdet, fordi uenigheden er for stor. Her er der ganske vist flere sandheder i spil, men de får aldrig mulighed for at berige hinanden, fordi målet stadig er det samme – nemlig konsensus.

Medarbejderen som system

Den enkelte medarbejder har bestemte måder at opfatte og bearbejde information på. Vi handler på baggrund af bestemte erkendelser og normer, som vi ikke selv er i stand til at sætte spørgsmålstejn ved³.

Hvis jeg erkender Jørgen som en person, der er interesseret i konflikt, og derfor forsøger at spille personalet ud mod hinanden, giver det nogle bestemte handlemuligheder. Der må sættes snævre rammer for det spillerum, den enkelte medarbejder har i samværet med Jørgen. Der skabes en norm, der siger, at det er ok ikke at møde Jørgen med medmenneskelige reaktioner på hans udmeldinger.

Erkendelse er uløseligt forbundet med sprog. Det jeg ikke kan formulere, kan jeg ikke erkende. Wittgenstein sagde det enkelt og smukt: „Om det hvorom jeg ikke kan tale, om det må jeg tie“⁴. Det samme kan udtrykkes i ordsprogsform: „Som man råber i skoven får man svar“. Jeg har derfor begrænsede muligheder for erkendelse. Kun hvis jeg møder en anden fortælling

om Jørgen, kan jeg opfatte ham anderledes. Og den fortælling er jeg naturligvis ikke interesseret i at høre, hvis jeg allerede har sandheden om Hele Jørgen.

Den information, pædagogen får om Jørgen, erkendes derfor udelukkende inden for pædagogens egen begrænsning. En begrænsning hun kun i minimalt omfang vil være i stand til at udfordre. Hvis hun møder det uventede ved Jørgen, vil hun først og fremmest forsøge at indpasse informationen i den erkendelse hun allerede har. Ikke af ond vilje, men fordi hun ikke kan bryde sit eget system.

Det betyder, at ikke nok med at pædagogen forstørrelser en begrænset informationsmængde til at udgøre det samlede billede af Jørgen – informationen begrænses yderligere af de fortolkningsmuligheder pædagogen har til sin rådighed. Hvis det derfor lykkes for pædagogen at få andre til at være enige i hendes sandhed (også selv om de utvivlsomt forstår noget andet med den), er billedet af Jørgen reduceret til at være en bestemt fortolkning af et afgrænset informationsfelt. Der er opnået enighed, men enigheden har kun gjort pædagogerne dummere, og Jørgens mulighed for livsudfoldelse ringere. Det er derfor i høj grad påkrævet at vi finder måder at samarbejde på, der ikke fokuserer på enighed og konsensus.

Det betyder ikke, at den enkelte pædagogs fokuspunkter ikke kan være af stor værdi og sensibilitet. Det er netop pointen. Alle de billeder der fremstår af Jørgen er værdifulde og skal sættes i spil.

Den nødvendige forstyrrelse

Der er kun et svar på de beskrevne problematikker. Vi må nødvendigvis forstyrre og udfordre hinandens fokuspunkter, normer og erkendelser. Ikke ved at påføre hinanden argumenter for andre synspunkter, men ved at tilbyde forstyrrende synsvinkler.

Cand. Pæd. Pæd. Per Schaarup beskriver værdien af forstyrrelser således:

„Forestil dig en glasprisme som hænger i et solrigt vindue. Lyset brydes i prismet der reflekterer det ud i hundrede af små farvestrålende figurer på vægge og loft. Sådan er princippet når man reflekterer over kvalitet. En prisme fuld af flader og en lyskegle som skaber forstyrrelser i prismet. Resultatet er lyset der spaltes i de mange vinkler man kan iagttage på vægge og loft“⁵.

Vi skal ikke være enige. Tværtimod skal de forskellige måder at se det samme på berige hinanden. I nogle tilfælde kan vi

fortsat vælge at handle forskelligt. Det udgør som hovedregel ikke et problem for borgerne, at de får forskellige muligheder stillet til rådighed. Bosted og beskæftigelsestilbud, eller de enkelte medarbejdere inden for samme tilbud, kan arbejde vidt forskelligt med Jørgen, blot der ikke er konflikt imellem miljøerne eller medarbejderne. Det betyder kun, at Jørgen har flere muligheder for forandring og udvikling. Er det udgangspunktet, er der absolut ingen mulighed for, at vi kan få den opfattelse, at Jørgen spiller nogen ud mod andre.

I andre tilfælde kan vi vælge bestemte fælles handlinger. Men i de tilfælde ved alle, at der netop er tale om valg – ikke om en eneste mulig løsning. Når vi ved vi vælger, skærper det opmærksomheden på virkningen af vore handlinger. Valg indebærer en oplagt risiko for at vælge forkert. Når vi indser det, skærpes sensibiliteten i forhold til Jørgens reaktioner og signaler.

Udgangspunktet for forstyrrelser er:

- Der er ingen der har patent på sandheden
- Der er altid flere måder at se og forstå det samme på
- Der er aldrig tale om ét problem med kun én mulig løsning

Det er derfor udelukkende en fordel, hvis der er uenigheder imellem medarbejdere, forskellige tilbud og de forskellige interessenter. Vi skal være taknemmelige for, at hjemmevejlederen, forældrene, værksteds-assistenten og Jørgen selv har forskellige opfattelser af, hvem han er og hvad han har brug for. Uenighed gør stærk, hvis vi tør bruge den aktivt til forstyrrelse og refleksion. Vi får (heldigvis) aldrig et præcist billede af, hvem „Hele Jørgen“ er, men vi får valgmuligheder, der sikrer pædagogerne faglig berigelse og Jørgen mod pædagogisk overformynderi.

Spørgsmål eller kommentarer kan mailles til forfatteren på mariepeter@mail.dk

1) Udsagnene stammer fra Cand. Pæd. Pæd. Per Schaarup

2) For en uddybning se Peter Westergaard Sørensen: „Jeg er OK som jeg er“, Forlaget Udvikling 2003

3) Figuren stammer fra sociologen Anders Lehnsted

4) Allan Holmgren „At frigøre sig fra snærende begreber“, www.syddansk-vpc.dk

5) „Når det gode bliver godt“, konferenceavis udgivet af Sønderjyllands Amt i forbindelse med projekt „Kvalitet i Planer“

Et frustrerende TR-Grundkursus

Peter Dammeyer
Rosenholms Allé 1A
8260 Viby J
(Modtaget d. 8.11.2005)

I dag har jeg været til TR-Grundkursus for nyvalgte tillidsrepræsentanter.

Underviserne var rigtig gode. De vekslede mellem formidling og samtale i den store gruppe og i mindre grupper. De gjorde i det hele taget meget for, at mødet blev spændende og at stemningen var god.

Der blev både under formidlingen og samtalerne i grupperne givet mange eksempler fra praksis. Disse praksiseksempler var hentet fra virkeligheden på amtets døgninstitutioner. Naturligvis – fordi SL jo primært er en fagforening for pædagoger

ansat i amtet. For eksempel Indkaldelse til arbejde på en fridag, lange vagter i week-enden, problemer med besættelse af juleens vagtplan, vagttillæg, osv. osv.

Som den eneste uddannede lærer, der tilmed arbejder på en skole, var det vildt frustrerende at deltage i kurset, fordi jeg enten skulle bruge en masse energi på at prøve at omsætte eksemplerne fra praksis til min virkelighed, eller fordi eksemplerne ikke sagde mig det mindste.

Jeg kan tænke mig, at SL arbejder for at lærermedlemmerne kan få lov til at blive medlem af en lærerforening, der taler ind i vores (læs lærernes) virkelighed.

Evidens – lad SL afprøve brugbarheden

Søren Magnussen,
leder af Vilde Læreprocesser
(www.vildelaereprocesser.dk)
(Modtaget d. 17.11.2005)

Flere kollegaer har gjort mig opmærksom på, at mine debatindlæg her i *Socialpædagogen*, vedrørende evidensstankegangens brugbarhed på ungeområdet, kan forstås på en sådan måde, at jeg er imod forskning, teoridannelse, metodebeskrivelse og dokumentation.

Dette er ingenlunde tilfældet. Jeg tror naturligvis på, at et intelligent samarbejde mellem dygtige forskere og os pædagoger vil kunne give os brugbar viden til gavn for eksempel stærkt marginaliserede børn og unge.

For at få afprøvet evidensstankegangens brugbarhed for os praktikere vil jeg hermed offentligt udfordre SL's ledelse ved at foreslå, at SL finansierer og igangsætter et mindre, evidensbaseret og praksisnært forskningsprojekt, der tager udgangspunkt i Kirsten Nissens konkrete og meget fornuftige forslag (*Socialpædagogen* nr.20) om at iværksætte en sammenlignende undersøgelse, der udforsker effekten af alene at have anbragt piger på en behandlingsinstitution (i modsætning til behandlingstilbud beregnet for begge køn).

Konkret foreslår jeg, at SL's Socialfaglige Afdeling bliver ansvarlig for denne evidensbaserede forskningsundersøgelse, under supervision af en erfaren og anerkendt

forsker (for eksempel Tine Egelund) for at sikre kvaliteten.

Undersøgelsen skal selvfølgelig ske i et tæt samarbejde med pædagogerne på de „pigeinstitutioner“, som Kirsten Nissen har fremhævet som eksemplariske i evidensdebatten her i *Socialpædagogen*.

Det helt nye (og lidt vilde) skal være, at undersøgelsen bliver fulgt helt tæt fra start til slut i *Socialpædagogen*, i en række meget indgående og kritiske artikler produceret af bladets journalister.

Der kunne her blive tale om det måske mest åbne og spændende forskningsprojekt, der endnu er set i Danmark. Der kunne virkelig være tale om vidensdeling på et højt niveau og evidensstankegangen ville blive anskueliggjort i praksis „for øjnene af os“.

Vi kunne så alle se, hvordan man videnskabeligt frasorterer alle øvrige faktorer end selve metoden, så de ikke får indflydelse på målingsresultaterne.

Jeg håber meget, at SL's ledelse vil tage min udfordring op. Om ikke andet så for at forhindre, at SL bliver anklaget for at repræsentere en omgang amatøragtig „Kejserens Nye Klæder“ i forbindelse med evidensbegrebet.

„Evidens skal komme nedefra. Men det kommer ikke af sig selv, og derfor er det naturligt, at vi går i spidsen – sammen med vores med- og modparter“, siger Vagn Michelsen i Ugebrevet Mandag Morgen nr. 2 2005 og fortsætter „...de styrende folk i de faglige organisationer må påtage sig en

avantgarderolle (i forhold til evidensstænkningen)“.

Hvis jeg skal tage jer alvorligt Vagn og Kirsten Nissen, så overvej mit forslag!

Sådan bidrager SL til forskningen

SL er en faglig organisation, ikke en forskningsenhed, og vi går ikke direkte ind i at definere og finansiere forskningsprojekter.

Vi bidrager til konkrete projekter gennem vores Udviklings- og forskningsfond sammen med BUPL, hvor en selvstændig bestyrelse beslutter, hvilke projekter fonden støtter. Over for SFI og andre fremfører vi, hvad SL som organisation finder interessant at tage op, og vi deltager i følgegrupper til igangværende forskning, når vi bliver inviteret til det.

På denne facon påvirker vi metoder og emner inden for den socialpædagogiske forskning, og vi fremmer gerne en undersøgelse som den, Søren Magnussen foreslår.

Principperne for at søge penge fra SL og BUPL's Udviklings- og forskningsfond kan læses på nettet:

www.sl.dk/Fag%20og%20Uddannelse/Sog%20midler.aspx

Vagn Michelsen,
leder af socialfaglig afdeling i SL

Udsatte børn og unge taber på skjulte reformer

Bodil Otto, næstformand, HK/Kommunal
Henning Breinholt, formand, Dansk Socialrådgiverforening
Benny Andersen, næstformand, Socialpædagogernes Landsforbund
(Modtaget d. 21.11.2005)

Den socialfaglige branche advarer mod en skjult socialreform i kommunalreformen.

Spørg din borgmester, hvor meget han eller hun har tænkt sig at spare på socialt sårbare børn og unge. Du vil sandsynligvis få det svar, at det er der ingen planer om. Ikke desto mindre er det på dette punkt lykkedes politikerne at ændre politik – uden at ændre loven og uden at sige det højt.

I en række år steg udgifterne til udsatte børn og unge – især anbringelser uden for hjemmet og særlig støtte til handicappede og børn, unge og familier med sociale problemer. Det ændrede sig pludseligt i 2003. Siden er udgifterne faldet år for år – med henholdsvis 0,5 procent, 0,3 procent og 1,1 procent. Det viser en opgørelse fra Den Socialfaglige Branche i Det Kommunale Kartel.

Ikke fordi færre børn og familier får hjælp. Heller ikke fordi Servicelovens bestemmelser er ændret. Tværtimod har Folketinget i flere år lagt op til forbedringer og udvidelser af indsatsen. Alligevel falder udgifterne, og det skyldes en ændring, som formelt set slet ikke har noget at gøre med hjælpen til børn og unge. Vi taler om indførelsen af de såkaldte grundtakster i 2002.

Formelt var det blot en justering, så fordelingen af opgaver og udgifter mellem amter og kommuner blev mere klar. Der blev hverken flere eller færre penge i systemet. Alligevel har kommunernes adfærd ændret sig markant, fordi de nu får

færre penge som direkte refusion og flere som bloktilskud.

Nu står vi så i en lignende situation med Kommunalreformen. Den indeholder mange dybtgående strukturelle og finansielle ændringer på det sociale område. Så mange, at man kan tale om en socialreform gemt i kommunalreformen.

Hovedændringen er igen et nyt finansieringssystem. Kommunerne skal nu bære en række sociale udgifter alene, herunder børnesagerne. De penge, amterne før betalte, får kommunerne fremover via bloktilskuddet. Igen er der hverken flere eller færre penge i systemet. Men vi frygter, at vi får en socialreform gemt i kommunalreformen.

Siden grundtaksten blev indført, er kommunernes udgifter til udsatte børn og unge og deres familier faldet. Der anbringes færre børn uden for hjemmet og færre familier får de mest omfattende (og ofte dyre) former for hjælp. For eksempel er døgnophold for barn og forældre sammen faldet med 38 procent siden 2001.

Måske er billige løsninger i nogle tilfælde lige så gode som dyre. Men vi frygter, at omstillingen i nogle tilfælde har medført, at sårbare borgere får mindre hjælp. Grundtaksterne har sat børneområdet på slankekur.

Vi frygter, at Kommunalreformen fører til forringelse af hjælpen til udsatte børn og unge – selvom det formelt slet ikke er på dagsordenen.

Skattestoppet lægger en stram økonomi omkring vidtrækkende socialpolitiske ændringer. Nedskæringerne over for udsatte børn og unge er i fuld gang. Vi opfordrer byråds kandidaterne til at melde klart ud: Hvor meget mere har I tænkt jer at spare?

Dette indlæg har været bragt i flere regionale aviser i november 2005.

Børnerådet etablerer „Børneinfo“

Børnerådet har, med satspuljen på den sociale område, fået midler til at etablere en informationsvirksomhed om børns rettigheder pr. 1. januar 2006, også kaldet „Børneinfo“. Formålet med Børneinfoen er at informere og rådgive børn og unge om deres rettigheder, men også om deres klage- og handlemuligheder. Børneinfoen skal indsamle og formidle viden om børns rettigheder både i forhold til national lovgivning og i forhold til internationale regler og konventioner. Målgruppen er børn og unge, der søger information både af personlig, kollektiv eller uddannelsesmæssige årsager, og der vil være særlig opmærksomhed på børn og unge med handicap samt udsatte børn og unge.

kab

Bedre vilkår for udsatte børn og unge

Efter ændringerne i Servicelovens børneregler i 2001 har mange kommuner taget nye redskaber i brug for at styrke kvaliteten af sagsbehandlingen på børne- og ungeområdet.

Det viser en evaluering, som Socialforskningsinstituttet har gennemført for Styrelsen for Social Service. Undersøgelser viser dels, der er tre gange så mange børn og unge, der er blevet taget med på råd i deres egen sag i 2004 som i 2001. Dels at de fleste kommuner har udviklet redskaber til at styrke sagsbehandlingens systematik og grundighed blandt andet ved at indføre skriftlige administrative retningslinjer og kvalitetssikringsprocedurer. Og dels at en stor del af sagsbehandlerne mener, at eksistensen af skriftlige retningslinjer generelt påvirker deres arbejde i høj grad, og at de er et godt instrument i arbejdet.

Formålet med lovændringerne var at styrke indsatsen over for børn og unge med særlige behov og sikre bedre og mere stabile opvækstvilkår for den lille gruppe af børn og unge, der er mest udsat for omsorgssvigt. Desuden skulle indsatsen over for de utilpassede unge øges.

kab

Mere information til plejebørn

Plejebørn får fremover mulighed for at få meget mere at vide om deres rettigheder og muligheder. Det sker, fordi Socialministeriet netop har bevilget 705.000 kroner til Familieplejen Danmarks nuværende hjemmeside for plejebørn, www.boerninget.dk, hvor støtten skal bruges til at give information til landets 6000 plejebørn. Sekretariatsleder i Familieplejen Danmark, Kirsten Holm-Petersen siger:

– Meningen er ikke, at plejebørn skal trænes i at læse paragraffer. Plejebørn har krav på så normal en barndom og ungdom som muligt. Men det er vigtigt, at de har et sted, hvor de på deres eget sprog kan få svar på, hvad der er „ret og rimeligt“. Har man for eksempel ret til at skifte plejefamilie? Og skal man se sin far, hvis man i en periode ikke har lyst? Oplysningerne vil ikke kun handle om lovgivningen. De vil i lige så høj grad gå på, hvad man som plejebarn med rimelighed kan forvente af sin plejefamilie og de øvrige voksne, der omgiver én – og på, hvordan man selv kan gøre opmærksom på, hvordan man har det.

kab

Socialrådgivere lunkne over for fusion

Socialrådgivernes formand Henning Breinholt har for nylig meldt ud, at han går ind for en fusion med HK-Kommunal. Det er medlemmerne imidlertid ikke i overvældende grad overbevist om, er vejen frem.

Det fremgår af en medlemsundersøgelse, som Ziirsens Research har foretaget for Dansk Socialrådgiverforening (DS).

42 procent af medlemmerne mener, at HK-Kommunal er en oplagt samarbejdspartner, men kun 29 procent mener, at DS eventuelt kan fusionere med HK. 13 procent nævner SL som mulig fusionspartner.

Generelt er socialrådgiverne glade for deres arbejde, men når de ikke er det, nævner de for stort arbejdspress som årsagen. De er også generelt tilfredse med deres fagforenings indsats, men 42 procent mener, at DS godt kunne gøre en større indsats i forhold til arbejdsmiljøet.

kl

Det handler ikke om skyld

Ahmet Demir, cand. pæd. og familierapeut, leder af Blæksprutten i Avedøre (Modtaget d. 8.11.2005)

Nyheden i medierne fredag den 28. oktober fik mig til at føle mig virkelig dårligt tilpas. Jeg havde svært ved at tro, at så unge mennesker er muslimske ekstremisters ofre. Efterfølgende har der været debat om, hvem der har skylden. En del debattører har været fremme i medierne, og det er lige før, at de stemplede alle unge mennesker med muslimsk baggrund som værende terrorister. Men når de alle skæres over én kam, skader det mere, end det gavner.

En hel del unge er identitetssøgende og har svært ved at finde et ståsted i samfundet, og vores måde at debattere på har alvorlige konsekvenser for nogle af disse unges udvikling. Den er med til at skabe mere usikkerhed, og nogle af de unge vil foretrække fundamentalistiske religiøse miljøer, hvor de oplever et fællesskab. Umiddelbart ser det ud til, at disse ekstremistiske kræfter er i stand til at hjernevaske de unge.

Det er derfor væsentligt for mig at give et bud på, hvem der har ansvaret for de unge menneskers anholdelse og interesse for ekstreme ideologier.

Nogle etniske miljøer med anden bag-

grund end dansk giver politikerne ansvaret og skylden. Men det er ikke politikerne, der opfordrer de unge muslimer til at være slaver for fundamentalistiske religiøse holdninger. Forældrene må se at vågne op og være mere kritiske over for deres børns og unges udvikling i forhold til religion. Mange forældre ønsker, at deres børn og unge skal kende deres oprindelige kultur og religion, og det er der ikke noget forkert i. Men de er blinde over for deres børns og unges personlighedsændring. For eksempel når de i 20-årsalderen anlægger fuldskæg, ændrer påklædning og antager ekstreme religiøse holdninger. Og det er lige præcis her, at forældrene skal til at tage fat.

Andre ansvarlige er imamer og religiøse grupper. De skal tænke grundigt over deres retorik og syn på andre kulturer. Jeg frygter, at de giver USA og de vestlige lande skylden for al elendighed og urolighed med en retorik, der i de unges øjne er det samme som et stort had til besættelsesmagthaverne. Derfor opfordrer jeg forældrene, de muslimske religiøse grupper og andre, der arbejder med de unge i pædagogiske uddannelsesinstitutioner til at tage ansvar for de unges udvikling til at blive demokratiske borgere her i landet og i det globale samfund.

Læserbreve:

Socialpædagogen er forpligtet til at optage alle læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 400 ord, svarende til cirka 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Synspunkter:

Bringes efter en redaktionel vurdering. Vi optager kun synspunkter fra medlemmer og abonnenter. Synspunkter må højst fylde 2.000 ord svarende til cirka 10.000 anslag.

Læserbreve og synspunkter der bringes i bladet offentliggøres også på internettet.

Vi modtager helst indlæg pr. e-mail: redaktionen@sl.dk, men indlæg kan også sendes til: Socialpædagogen, Brolæggerstræde 9, 1211 Kbh. K, tlf. 3396 2800.

Deadline for læserbreve til nr. 25/05 er mandag den 5. december 2005 kl. 12.00.

Spar portoer!

– Med Netkassen kan du søge om feriedagpenge over nettet. Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let Netkassen er at bruge.

Ramatisering

- jeg lytter, når du hører og ser mig!

Mette Mørk Christensen & Jane Jenny Sehested

Ramatisering er en ny pædagogisk metode, som via skabende arbejde og 'små samtaler' muliggør anerkendende samvær og kommunikation mellem børn/unge og voksne.

192 s. indb., kr 248,-
- hos boghandleren
eller direkte fra:

Christian Ejlers' Forlag
Sølvgade 38/3
1307 København K
+45 3312 2114
liber@ejlers.dk

Noter

Undersøgelse af voldtægtsmænd

De unge mænd, der dømmes for voldtægt, udgør langt fra et repræsentativt udsnit af befolkningen, viser en undersøgelse, som seniorforsker Mogens Christoffersen fra Socialforskningsinstituttet netop har offentliggjort i det videnskabelige tidsskrift: *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (6:1). Undersøgelsen er gennemført sammen med to forskere fra Lancaster University, Keith Soothill og Brian Francis og er støttet af Sygekassernes Helsefond.

Sammenligner man de unge mænd, der er dømt for voldtægt, med dem, der er dømt for anden vold, er der mange lighedspunkter. Drengene, der har oplevet forældre med alkoholmisbrug, vold i hjemmet, moderens længerevarende arbejdsløshed, manglende erhvervsuddannelse og anbringelse uden for hjemmet, har en ekstra forhøjet risiko for senere at blive dømt for voldtægt og/eller anden vold. Men der er også forskelle mellem de to grupper. Især drenge, der tidligere er dømt for vold eller anden usædvanlig alvorlig kriminalitet, og unge hvis forældre eller de selv har mentale lidelser eller der har forsøgt at begå selvmord, har en relativ øget risiko for at blive dømt for voldtægt sammenlignet med de øvrige voldsmand.

kab

Hillerød Pædagogseminarium's Fond Reg. nr. 14223

Hillerød Pædagogseminariums Fond uddeler medio december 2005 støtte til forsknings- og udviklingsarbejde, studierejser, kurser m.v. der kan medvirke til at udvikle pædagoguddannelsen og pædagogernes efter- og videreuddannelse.

Støtten kan gives til pædagoger og lærere, der enten har været ansat, eller er uddannet på Hillerød Seminarium efter september 1989, eller på Holte Børnehaveseminarium, samt nuværende studerende og ansatte ved Hillerød Pædagogseminarium.

Ansøgningsskema samt vejledning til udvælgelse af ansættelsen kan rekvireres hos Morten Permin.

Ansøgninger skal være fonden i hænde senest

Fredag d. 9. december 2005 kl. 09.00.

Ansøgningen stiles til Bestyrelsen for Fonden og sendes eller afleveres til:

Hillerød Pædagogseminariums Fond
att. Morten Permin
Frederiksværksgade 150
3400 Hillerød

Frederiksværksgade 150
DK 3400 Hillerød
Tlf. 4826 7486
Fax 4824 0478

Formand for Fondsbestyrelsen: Ole Andersen

Sekretær: Morten Permin
e-mail MP@hilsem.dk

Omtale i vores aktivitetskalender må højst fylde 50 ord, dvs. arrangementets titel, tid og sted, deltagerbetaling, optagelseskriterier og frister.

3. og 4. december

Københavns Amt afholder julemarked

Tid: lørdag den 3. december kl. 13-17 og søndag den 4. december kl. 13-16.

Salen på Kellersvej i Søborg. Der er salgsboder, arbejdende værksteder, brugerunderholdning og cafe begge dage.

Lørdag er der underholdning med Keld og Hilda

Søndag med Lune Carlsen.

4. december kl. 14-17

Juletræsfest

Sted: Seminariet/CVU, Skolebakken 171, Esbjerg.

Arr. SL Ribe

4. december kl. 15-18

Julehygge

Sted: Brejning forsamlingshus, J.L. Warmingsvej 1, Brejning, Børkop.

Arr. Seniorerne SL Vejle

5. december

Juleudflugt til Tisvilde Højskole

Mødetid: kl. 9.30.

Mødested: Pensionisternes samvirke, Griffenfeldsgade 58.

Arr. „Seniorerne“ Københavns Amt

5. december kl. 10-16

Kurser for tillidsrepræsentanter og ledere om kommunalreformen (dag 1)

Sted: SL, Japanvej 3, 4200 Slagelse.

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

6. december kl. 10-16

Kurser for tillidsrepræsentanter og ledere om kommunalreformen (dag 1)

Sted: Bo og Naboskab Ågården, Ågade 2, 4700 Næstved.

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

7. december kl. 10-16

Kurser for tillidsrepræsentanter og ledere om kommunalreformen (dag 1)

Sted: Medborgerhuset, Skovvej 2, 4760 Vordingborg.

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

8. december kl. 13.00

Julefrokost

Sted: Kælderlokalet, Hersegade 22, Roskilde.

Arr. SL-faglige Seniorer, Roskilde

11. december kl. 13-16

Juletræsfest

Sted: Folkedansernes Hus, Gjellerupvej 83 C.

Arr. Seniorlauget, SL-Århus

15. december kl. 9-16

Kurser for tillidsrepræsentanter og ledere om kommunalreformen (dag 2)

Sted: Næstved Hallerne, Rolighedsvej 20, 4700 Næstved.

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

16. december kl. 14-17

Juletræsarrangement

Sted: Medborgerhuset, Skovvej 2, 4760 Vordingborg.

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

20. december kl. 9-16

Kurser for tillidsrepræsentanter og ledere om kommunalreformen (dag 2)

Sted: FOA, Japanvej 2, 4200 Slagelse

Arr. SL Storstrøm og Vestsjælland

28. december kl. 13.30-16.30

Juletræsfest

Sted: Vejgårdhallen, Vejgaard Torv, Aalborg.

Arr. SL Nordjylland

28. december kl. 13-16

Juletræsfest

Sted: Skibhus 17:48, Buchwaldsgade 48, 5000 Odense C.

Arr. SL Fyn og Seniorklubben

10. januar 2006 kl. 16-19

Opstartsmøde til „Studiekreds“

Sted: SL Vejles lokaler, Baghuset, Dæmningen 36, 7100 Vejle.

Arr. SL Vejle

19. januar 2006 kl. 9-15.30

Kursusdag: Bearbejdning af voldsomme episoder

Sted: Nyborg

Yderligere oplysninger:

www.vold-som-udtryksform.dk

Arrangør: Vold som Udtryksform og Fyns Amt

9. februar 2006 kl. 9-15.30

Kursusdag: Bearbejdning af voldsomme episoder

Sted: Viborg

Yderligere oplysninger:

www.vold-som-udtryksform.dk

Arrangør: Vold som Udtryksform og Viborg Amt

23.-24. februar

Kursus om diagnostik og behandling af borderlinepatienter

2-dages kursus i København med cand. psyk., psykoterapeut MPF Lars Sørensen. For behandlere. Tilmelding senest 1.1.2006. Pris 2.250 kr.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

9. maj – 10. maj 2006 samt 7. september 2006

Kursus i Sundhedsøkonomi

Kursusledelse: DSI Institut for Sundhedsvæsen.

Sted: Hindsgavl Slot, Hindsgavl Allé 7, 5500 Middelfart, (internat den 9.-10. maj 2006).

Amtsrådsforeningen, Amternes Hus, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø, (eksternat den 7. september 2006).

Kursusafgift: kr. 9.800 ekskl. moms. Kursusafgiften inkluderer ophold (internat 1 nat) og forplejning, 1 opfølgingsdag (eksternat), samt alt kursusmateriale. Kursisterne må selv dække eventuelle rejseudgifter. Tilmeldingsformular kan rekvireres ved henvendelse til kursussekretær Anni Bilsbo (direkte telefon 3529

8449) eller på vores hjemmeside www.dsi.dk.

Kursusbeskrivelse (6 sider) kan rekvireres samme steder.

8.-9. marts og 8. juni 2006

Kursus i Arbejdsgangsanalyser, 2 moduler

Sted: 1. modul (internat): Comwell Borupgaard, Snekkersten

2. modul (eksternat): DSI Institut for Sundhedsvæsen, København.

Kursusafgift: Kr. 9.800,- + moms.

Tilmelding: senest 10. januar 2006. Tilmeldingen er bindende.

Efter tilmeldingsfristens udløb får kursisten meddelelse om optagelse samt faktura.

Arr.: DSI Institut for Sundhedsvæsen, tlf. 3529 8400, e-mail dsi@dsi.dk, www.dsi.dk

26.-27. april

Kursus om aggression, vrede og vold

2-dages kursus med Heiner Steckel, Dipl. Päd. og kroppsykoterapeut.

For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 2500. Kurset foregår på engelsk.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

5.-6. maj

Psychotherapy and the Quest for Happiness

2-dages kursus med den engelsk-hollandske eksistentielle psykoterapeut og filosof Emma van Deurzen.

For behandlere. Tilmelding senest 1.3.2006. Pris kr. 3.100 inkl. frokost.

Kurset foregår på engelsk.

Arr.: Psykoterapeut Foreningen.

Yderligere oplysninger

www.psykoterapeutforeningen.dk

Ligger du søvnløs over din økonomi?

– Med Netkassen kan du næsten døgnnet rundt sende dine ydelseskort eller søge om feriedagpenge over nettet. Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let Netkassen er at bruge.

Ferie på landet.

Her på SKOVLY tilbyder vi landboferie med specialindretning for handicappede.

Vi har rammerne, I skaber selv indholdet.

I kan ride på vores nye ridebane, tænde bål, gå tur i skovene eller bare nyde solen i gårdhaverne.

I bor i jeres egen lejlighed med 4 eller 6 værelser, nye køkkener med opvaskemaskiner. To store badeværelser til hver lejlighed.

**Ring efter vores brochure.
Skovly Landboferie
Tlf. 75 55 51 12**

Invitation til seminar

Det positive samarbejde med forældrene til det handicappede barn

Den 30. januar 2006, Quality Hotel, Høje Taastrup eller:

Den 1. februar 2006, Scandic Hotel, Kolding

På dette seminar sætter vi fokus på det daglige forældresamarbejde. Vi ser på, hvordan relationerne og kommunikationen mellem professionel og forældre kan styrkes og udvikles, og sætter bl.a. fokus på følgende spørgsmål:

- Hvordan vi styrker relationen til forældrene?
- Hvordan vi håndterer de vanskelige samtaler?
- En helhedsorienteret indsats, der inddrager barnets familie i institutionens hverdag?

Indlæg ved:

John V. Zeuthen, Cand. psych., Konsulent inden for handicap-, normal- og psykiatriområdet.

Susanne Månsson & Hans Månsson, leder & projektleder, Specialbørnehaven Mælkebøtten, Svaneke.

Stina Rosted, Cand.pæd. og konsulent med speciale i kommunikation, samarbejdsrelationer og konflikthåndtering.

Læs mere på www.seminarer.dk
eller ring på 66 15 90 43

Seminarer.dk
i Amter & Kommuner

KUNST PÆDAGOG efteruddannelse...

læs mere på www.koldingsem.dk

PÆDAGOGISK DIPLOMUDDANNELSE

Kurser i CVU Fyn for pædagoger, der arbejder med udviklingshæmmede

Neuropædagogik

Tid: 7 dage i perioden 28. februar – 20. juni 2006

Sted: CVU Fyn, Asylgade 7 – 9, 5000 Odense C

Pris: Kr. 8.500,-

Emner: Mennesket i hjernen – og hvorfor pædagoger skal kunne undervise
Sansintegration og sanseshuse
Udvikling før afvikling – om sansemotorisk arbejde i neuropædagogikken
Arbejde med forudsætningsanalyse og Kuno Belletest
Screening, interventionsprincipper og grundforanstaltninger

Undervisere: Kjeld Fredens, Hanne Holmer, Inga Friis Mogensens, Mie Bjerre Knoblauch, Ole Jensen

Tilmeldingsfrist: 2. februar 2006

Miljøterapi

Tid: 7 dage i perioden 8. marts – 7. juni 2006

Sted: CVU Fyn, Asylgade 7 – 9, 5000 Odense C

Pris: Kr. 8.500,-

Emner: Hvad er miljøterapi?
Præsentation af faglige værktøjer
Miljøterapeutiske tiltag i dagligdagen
Implementering af miljøterapi i pædagogiske miljøer
Jeg-støttende samtaler
Undervisere: Aage Thomsen, aut. cand. psyk., Bente Ravn og Catarina Beck, Løgumgård, Søren Morild, aut. cand. psyk.

Tilmeldingsfrist: 10. februar 2006.

Yderligere oplysninger samt foldere med tilmeldingskupen kan rekvireres ved henvendelse til Kursussekretær Lisbeth Normand, tlf. 6520 1735 eller downloades på www.cvufyn.dk

Udvikling og videreuddannelse

Asylgade 7-9
5000 Odense C
tel. 70208391

Træt af ture til postkassen i tide og utide?

- Med Netkassen kan du sende dine ydelseskort over nettet.
Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let Netkassen er at bruge.

Bliv set - brug farver

Det er ikke dyrt at sætte kulør på tekstside- og stillingsannoncer i *Socialpædagogen*.
Prisen er kun 790,00 kr. for 4 farver.
Benyt muligheden for at give din annonce et farvepift og gør den dermed ekstra iøjnefaldende.
Se øvrige oplysninger om tekstsideannoncer, samt produktionsplanen for 2006 på SLs hjemmeside: www.sl.dk

Spor dig ind på dit nye job

www.sl.dk

Nordjylland

Juletræsfest

SL Nordjylland indbyder SL medlemmer med børn og SL bedsteforældre med børnebørn til stor juletræsfest i Vejgårdhallen - Vejgaard Torv, Aalborg.

**Onsdag den 28. december
2005 kl. 13.30-16.30**

Julemanden uddeler julegodteposer ved juletræsfesten.

Vi skal alle have æbleskiver, og til de voksne er der kaffe og sodavand til børnene.

Julemanden vil være med til at lave en god stemning med julemusik, og vi skal danse om juletræet og lege julelege samt se tryllekunst.

Pris: 25 kr. pr. barn til juleposen & 25 kr. i entre pr. voksen, som betales ved indgangen.

Tilmelding skal ske til amtskredskontoret på tlf. 98 12 98 99 eller fax: 98 129 129 - *senest den 14. december 2005*. Der er bindende tilmelding.

Nordjylland

SL Nordjyllands Netblad er nu på hjemmesiden

SL Nordjyllands elektroniske Netblad udkommer i uge 49 på Nordjyllands hjemmeside www.sl.dk/nordjylland

Ønsker du fremover at modtage en mail fra os når bladet udkommer, skal du blot tilmelde dig på vores mailservice „Nyt fra Nordjylland“, som du finder på også finder på www.sl.dk/nordjylland

Århus

Seniorlauget, SL-Århus

Invitation til juletræsfest

**søndag den 11. december
klokken 13-16.**

Sted: Folkedansernes Hus
Adresse: Gjellerupvej 83 C.
Kørselsvejledning: fra nord: Ad Åby Ringvej til 1. lyskryds efter viadukten v/Søren Frichsvej. Til højre ad Egsagervej - 2. kryds til højre til Gjellerupvej til højre til nr. 83 C. Fra syd: Ad Åby Ringvej til lyskrydset inden viadukten. Til venstre ad Egsagervej. 2. kryds tilhøjre til Gjellerupvej. Til højre til nr. 83 C. Bus nr. 12 standser ved viadukten på Viby Ringvej. Bus nr. 18 standser henholdsvis ved Søren Frichsvej og på Viby Ringvej ved viadukten. Gjellerupvej kommer man til ved at gå op ad den lille trappe ved 12erens stoppested.

Indbydelsen gælder alle SL medlemmer med børn og børnebørn. Senior Lauget sørger for julemand, dans, sanglege og godteposer til børnene, sodavand, øl, kaffe, te, æbleskiver og dejlig musik.

Igen i år kommer julemanden og Bøgh (Den sorte trolde fra Rold). Et herligt show for alle barnlige sjæle. Vi garanterer en dejlig søndag eftermiddag for alle.

Pris: Børn 50 kr. - voksne 30 kr.
Tilmelding til SL's kontor *senest d. 5. december*. Telefon 8730 8590 modtager tilmeldinger. Husk antal børn og voksne.

NB: Dørene åbnes kl. 12.30.
NB: Som noget nyt - betaling ved indgangen.
*Venlig hilsen
Senior Lauget*

Annoncepriser pr. 1. januar 2006

**Tekstsideannoncer:
10,00 kr. pr. spaltmillimeter**

1/4 side: 2.495,00 kr.

1/2 side: 4.765,00 kr.

1/1 side: 9.305,00 kr.

**Stillingsannoncer:
13,55 kr. pr. spaltmillimeter**

Farvetillæg 805,00 kr.

Alle priser er ekskl. moms

PARTNERSKAB MED DEN HENVISTE, UMOTIVEREDE KLIENT

Enkle og konstruktive tilgange til at overvinde modstand

SEMINAR MED SCOTT MILLER, CHICAGO, USA

København 8. - 9. marts 2006

OBS: Etårige uddannelsesforløb i løsningsfokuseret, systemisk samtale starter næste gang i januar 2006 i hhv. København og Århus.

Nærmere oplysninger:

www.solutionfocus.dk • Solution • Pile Allé 6 • 2840 Holte
Telefon 45 87 40 35 • solution@solutionfocus.dk

SOLUTION

LØSNINGSFOKUSERET TERAPI & UDDANNELSE

Konference om unge og voksne med ADHD

Hovedtalere:

Psykiater Bjarne Nielsen, Danmark

Ass. Prof. i psykologi J. Russell Ramsay, USA

Leder og seniorforsker i medicinsk genetisk forskning,
Maximilian Muenke, USA

Hotel Hvide Hus, Aalborg 2.-3. februar 2006

Information og tilmelding: www.specialundervisning-aalborg.dk

Arrangør: Specialskolen for Voksne, Aalborg
Studievej 5, 9400 Nørresundby. 9817 7677

I samarbejde med:

ADHD
foreningen

& Aalborg kommunes ADHD-gruppe

Tæller du dagene til ferien er forbi?

- Ikke? Med Netkassen kan du selv tjekke hvor mange feriedage, du har ret til, og hvilke perioder, du har holdt ferie. Klik ind på www.netkassen.dk og se et filmklip om, hvor let Netkassen er at bruge.

Læs hvad pressen skriver om det sociale område

læs Dagny – www.sl/dagny

Invitation til seminar

Nøglen til en lukket verden

Styrket indsats over for børn i familier med alkoholmisbrug

Den 6. februar 2006 på Scandic Kolding eller:

Den 9. februar 2006 på Scandic Roskilde.

Tal fra sundhedsstyrelsen viser, at 60.000 børn vokser op i familier med alkoholmisbrug. Misbrugerne er ofte mestre i at skjule problemet, og familierne er derfor ofte lukkede verdener. Det gør det svært at afdække de belastninger, som børnene lever i til dagligt og målrette en indsats.

Vi ser bl.a. på:

- Hvad karakteriserer familier med alkoholmisbrug, og hvilke symptomer skal vi se efter?
- Hvad kendetegner relationerne mellem børn/unge og voksne i familierne, og hvilke belastninger udsættes børnene for?
- Hvilke behandlingsmetoder er effektive i forhold til familien og ikke mindst børnene?
- Hvordan fungerer børne-unge grupper som behandlingsmetode, og hvordan understøtter grupperne børn og unges personlige mestring?
- Kan vi bryde den sociale arv?

Indlægsholdere:

Helle Lindgaard, cand.psych., ph.d. ved Center for Rusmiddelforskning, Aarhus Universitet.

Lene Fencker, Alkohol-familieterapeut, projektleder og konsulent, ansat på Frederiksborg Amts Misbrugscenter.

Ann Sofie Kristiansen, socialrådgiver og alkoholbehandler i Ringkøbing Amt.

Læs mere på www.seminarer.dk
eller ring på 66 1590 43

Seminarer.dk
i Amter & Kommuner

Ringkjøbing

Julelukning SL + SL-A Ringkjøbing Amt

Kontoret er lukket i dagene, mellem jul og nytår.

Men, det vil være muligt at kontakte SL i akutte tilfælde.

Det vil være på mobiltelefon:

Tirsdag d. 27. december

Kirsten Hornbæk på 20 45 27 16

Onsdag d. 28. december

Frede Ejlersen på 20 45 27 15

Torsdag d. 29. december

Anette Simonsen på 20 45 26 14

God Jul og godt Nytår fra os alle på kontoret

Vejle

Ska' vi fare i blækhuset....

Bli'r du nogen sinde forarget over, hvad du hører og læser i medierne om andres syn på socialpolitikken, velfærdssamfundet, mennesker med behov for støtte og socialarbejderes indsats i dagens Danmark?

Føler du trang til at gi' igen, men er bange for at overskride din tavshedspligt? Eller synes du ikke, at du er god nok til at få dit synspunkt formuleret? Eller får du det bare ikke gjort, fordi der lige er så meget andet....?

Er du træt af ikke at høre socialpædagoger blande sig i den offentlige debat? Så har du nu chancen for selv at deltage i den – uden at det bliver alt for svært.

SL Vejle opretter en „studiekreds“, hvor alle interesserede medlemmer kan deltage. Her kan du sammen med kollegaer fra alle socialpædagogiske arbejdsområder og SL Vejles personale:

- drøfte de seneste offentlige udmeldinger om vores fag og de mennesker, vi er sat i verden for at samarbejde med
- lade dig inspirere til selv eller sammen med andre at skrive læserbreve og kronikker eller at rette henvendelse til politikere og presse om det, **du** brænder for eller imod
- få bistand til at afgøre, hvad der ligger inden for og uden for din tavshedspligt
- få redskaber og teknikker til skriftlig og mundtlig formidling ...alt sammen i et fællesskab med kollegaer, så vi kan holde vores fag

i hævd, og så du kan gi' din mening til kende.

Opstartsmøde for alle SL Vejle medlemmer

**tirsdag den 10. januar 2006
kl. 16-19**

**i SL Vejles lokaler, Baghuset, Dæmningen 36, 7100 Vejle.
(Gratis parkering i SL's gård bag Dæmningen 38 med indkørsel fra Havnegade)**

Her bestemmer vi sammen den fremtidige mødeform, indhold, hvor tit vi skal mødes, mødetidspunkter osv.

Mødeleder er faglig sekretær Mette Boelt Kristiansen, SL Vejle.

Der vil blive serveret kaffe og aftensmad.

Der skal ske tilmelding af hensyn til madbestilling til SL Vejle *senest den 4. januar 2006* på tlf. 7583 1199 eller på mail **Vejle@sl.dk** med oplysning af dit navn, arbejdsplads og medlemsnummer (=cpr.nummer).

Vel mødt!

Fyn

Juletræsfest

**Onsdag den 28. december
2005 kl. 13.00-16.00
i Skibhus 17:48**

SL Fyn og Seniorklubben indbyder atter til juletræsfest for alle medlemmer.

Ligesom sidste år finder juletræs festen sted i Skibhus 17:48, Buchwaldsgade 48, 5000 Odense C. Der er parkering ved Kvikly's parkeringsplads – indkørsel af Nørrevænget.

Traditionen tro, vil der være alt det, der hører sig til – STORT juletræ, orkester, 12 julenisser, godteposer og sodavand til børnene. Endvidere kan der købes øl, vand, kaffe/the og pølser samt amerikansk lotteri.

Kom og vær med til en rigtig god og velbesøgt juletræs fest – tag endelig rigtig mange børn/børnebørn med.

Seniorklubben står for den praktiske afvikling af programmet.

Vi ønsker alle en god jul og et godt nytår fra SL Fyn og Seniorklubben. Skriftlig tilmelding med oplysninger om navn, antal voksne og børn til juletræs festen sendes til SL Fyn, Danmarksgade 16, 5000 Odense eller på e-mail **fyn@sl.dk** *SENEST den 20. december 2005.*

På gensyn

SL Fyn og Seniorklubben

Vestsjælland og Storstrøm

Juletræsarrangement

for medlemmer i SL Vestsjælland og SL Storstrøm

**fredag den 16. december
kl. 14-17**

i Medborgerhuset, Skovvej 2, 4760 Vordingborg.

Kom og vær med til en hyggelig eftermiddag med dine børn eller børnebørn.

Tilmelding *senest d. 9. december 2005* til formand for seniorsektionen i SL Storstrøm, P.E. Christensen, e-mail: **pechr@webspeed.dk**, tlf. 5572 7634 ml. 16.00-18.00.

Har du tænkt dig at opgive dit arbejde? Så spørg a-kassens lokalkontor om du har en „gyldig grund“. Hvis du ikke har det, medfører opsigelsen, at du får karantæne eller mister din dagpenget.

Husk at aflevere frigørelsesattest til a-kassen inden 10 hverdage efter, du er startet på deltidsarbejde – hvis du vil have supplerende dagpenge.

Stillingsannoncer

**skal sendes til
Datagraf, Auning AS**

Energivej 75,

8963 Auning

Tlf. 8795 5555

Fax 8795 5544

annoncer@datagraf.dk

Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

TELEFON
39 45 45 45

Mandag-torsdag: kl. 8.30-16.00
Fredag: kl. 8.30-15.30

Pensionsordningen af 1976
Statens Regnskabsdirektorat
Borgergade 18, 1017 København K.
Telefon 33 92 88 00.

SL's ombudsmand

SL's Klagenævn

SL har sit eget uvildige klagenævn.

Klagenævnet skal sikre, at medlemmer, der mener, at der er begået fejl eller forsømmelser ved behandling af deres individuelle medlemssager – enten af amtskredsen eller af forbundet – kan få en upartisk instans til at vurdere sagen eller beslutningen, der er truffet af amtskredsbestyrelsen eller forbundet.

For at SL's klagenævn kan behandle en sag, skal klagemulighederne internt i SL være udnyttet. Sagen må endvidere ikke være rejst ved domstolene.

Klagenævnet består af en landsdommer samt to medlemmer af SL. Nævnet er uafhængigt af SL og dets udtalelser er vejledende.

Klagevejledning:

Der kan klages over sagsbehandlingen i SL i individuelle medlemssager, hvor medlemmet har en væsentlig, individuel interesse.

Klagefrist:

Klagen skal være SL/Klagenævnet i hænde senest fire uger efter at medlemmet har modtaget afgørelsen.

Amtskredsniveau:

Et medlem, der vil klage over fejl og forsømmelser i forbindelse med en sag, der er behandlet i amtskredsen, skal først klage til amtskredsbestyrelsen.

Forbunds niveau:

Hvis man er utilfreds med amtskredsbestyrelsens afgørelse, kan der herefter klages til SL's Forretningsudvalg.

Klagenævn:

Såfremt man er utilfreds med Forretningsudvalgets afgørelse, kan der efterfølgende klages til SL's Klagenævn. Da klagenævnet har adresse udenfor SL, skal den skriftlige klage sendes til:

**SL's Klagenævn
c/o Mogens Kroman
Holmager 33
4171 Glumso**

Vikarservice til dag- og døgninstitutioner
Kommer på hele Sjælland

Hammershusvej 77
4370 St. Merløse
Tlf.: 2745 8037
Fax: 5944 8037
info@best-choice.dk
www.best-choice.dk

Telefontid fra 06-24

MARTE MEO

- og de kompetente børn og voksne

6 kursusgange med supervision og indføring i
Marte Meo metoden i praksis.

Hvis du vil vide mere:

ROSKILDE PÆDAGOGSEMINARIUM

www.rossem.dk eller
telefon 4636 7010

MARTE MEO - Terapeutuddannelsen

Bliv certificeret terapeut på 1½ år
Februar 2006 – september 2007

Hvis du vil vide mere:

Roskilde Pædagogseminarium
www.rossem.dk eller
telefon 4636 7010

**Skal I have ny medarbejder?
Skriv altid en stillingsbetegnelse i
jobannoncen.
Så er det lettere for ansøgeren at finde
stillingen på**

 www.sl.dk

Ll. Nørremarks neuropædagogisk – Psykologisk terapeutisk konsulentbistand

Tilbyder grundkursus i neuropsykologi samt neuropædagogik
marts 2006.

Kursustema: Neuropsykologien som pædagogisk værktøj (1)

Målgruppe: Pædagoger-lærer-kuratorer-sygeplejersker-sagsbehandler
eller lignende samt personer der arbejder med handicappede personer.

Indhold: Hjernen består af nerveceller, hvordan fungerer og samarbej-
der de?

Hvad kan vi måle med tekniske målemetoder CT-scanning – EEG – ERP
- osv.? – Og hvad kan vi bruge det til.

Hjernens funktion og udvikling fra sansebearbejdning til intellektuelle
processer. De to hjernehalvdeles forskellige funktioner. Symptomer på
skader i afgrænsede hjerneområder. Tidlige emotionelle skader. Hvad
har den hjerneskadede person „med i rygsækken“.

Tilmelding: Senest en måned før kursusstart.

Forløb: Undervisningen er fra 9.00-16.00.

Pris: Kr. 3500,-, kursusbevis gives.

Underviser: Specialkonsulent i neuropsykologi Viggo Pedersen, Bak-
kedal APS, Kalundborg.

Ll. Nørremarks neuropædagogisk – Psykologisk terapeutisk konsulentbistand

Tilbyder grundkurser i praktisk neuropædagogik (1)

Målgruppe: Alle personer der har interesse for området.

August + januar: Hvad er neuropsykologi og neuropædagogik og hvad
kan det bruges til.

September + februar: Omsorgssvigt set ud fra neuropædagogiske
principper.

September + februar: Medfødte hjerneskader set ud fra neuropæda-
gogiske principper.

Oktober + marts: Medfødt alkohol- og narkoskader set ud fra neuro-
pædagogiske principper.

November + april: Asperger Syndrom og medfødte hjerneskader set
ud fra neuropædagogiske principper.

November + maj: DAMP-MBD set ud fra neuropædagogiske principper.

December + juni: Senskader set ud fra neuropædagogiske principper.

Underviser: Neuro/socialpædagog Vibeke Monnick – leder af Ll.
Nørremark.

Pris: Kr. 400,- pr. kursus. Kursusbevis gives.

Tilmelding en uge før kurssets start.

Bestil brochure for resten af året, Vibeke Monnick-Nielsen, Søndergade
11, 4534 Hørve, tlf. 5932 4450, fax 5932 4161.

Vi tager gerne ud og underviser på jeres arbejdsplads – få en fast pris.

Hjælp familier med alkohol problemer!

Alkoholstorforbrug rammer alle i en
familie, også børnene.
På www.hope.dk finder du viden om
755 steder der tilbyder behandling,
rådgivning og støtte til alkohol
storforbrugere og pårørende.

Hope gør det nemmere at vejlede
familier med alkoholproblemer:

- Klik ind på www.hope.dk
- Klik på Søg Hjælp
- Vælg søgekriterier
- Print ud

for SL-medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Hospitalspædagoger ved somatiske og psykiatriske afd./ambulatorier

www.sl.dk/hospsyk
 Netværksansvarlig:
 Jesper L. Pedersen
 Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
 Tlf. privat 6595 1877
 Tlf. arbejde 6541 1593
 e-mail: jesperped@mobilixnet.dk
 Økonomiansvarlig:
 Anne Beese
 Tlf. 6613 6745
 e-mail: e.a.b@mail.dk

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år

www.sl.dk/sikrede
 Netværksansvarlig:
 Kurt Rasmussen
 Munkebjergvej 50,
 5000 Odense C
 Tlf. 6614 2129
 Mail: munkebjergvej50@privat.dk
 Økonomiansvarlig:
 Mette K. Andersen
 Tlf. 4752 8467

Domsanbragte

www.sl.dk/domsanbragte
 Netværksansvarlig:
 Johs. Jørgensen, Ørskovvej 35,
 Snebjerg, 7400 Herning
 Tlf. 9716 2850
 e-mail: nhoa4@ringamt.dk

Ældre

www.eldrenetverket.dk
 Netværksansvarlig:
 Jytte Juul
 Kejsergade 8, Bov, 6330 Padborg
 Tlf. 7467 5267
 e-mail: jj@eldrenetverket.dk
 Økonomiansvarlig:
 Else Marie Sørensen
 Tlf. 7544 5588

Senhjerneskadede og bevægelses-handicappede

www.sl.dk/s&b
 Netværksansvarlig:
 Vanda Thorup
 Hjemmestøtten, Grønnegade 47, 1.
 8000 Århus C
 Tlf. 8676 0414, mob. 5157 5512
 bofhjemstgroenneg@fa.aarhus.dk
 Økonomi- og hjemmsideansvarlig:
 Lars Hodal
 Tlf. 4576 4528

Stofmisbrugsområdet

www.sl.dk/stofmisbrugsområdet
 Netværksansvarlig:
 Ingelis Langgaard
 KABS, Bakken 3
 2600 Glostrup
 Tlf. 2032 7151
 e-mail: inglan@kabs.kbhamt.dk
 Økonomiansvarlig:
 Ingrid Lund Sørensen
 Tlf. 5150 2782
 e-mail: ings@fa.dk

Kuratorer/-familieplejekonsulenter

www.sl.dk/kuratorer
 Netværksansvarlig:
 Vibeke Reinhard
 Storegade 56, 4800 Stege
 Tlf. 2041 8973
 e-mail: vir@moenkom.dk

Døve

www.sl.dk/deaf
 Netværksansvarlig:
 Anne Buss
 Center for Døve AJ
 Oktobervej 22, 2730 Herlev
 Tlf. 4485 6048 / 2140 2503
 e-mail: annebuss@tdcadsl.dk

Sindslidende

www.sl.dk/sindslidende
 Bjarne Møller:
 Tlf. arb. 7789 6165/5157 6621
 Tlf. priv. 8616 7034
 Mail: bm@fa.aarhus.dk

Morten Schuster
 tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner

www.sl.dk/aflastning
 Netværksansvarlig:
 Gitte Dam
 Munkebakken 9, Skærup
 7080 Børkop
 Tlf. 7583 3444 / 5151 9301
 gdam@cfa.vejleamt.dk
 Økonomiansvarlig:
 Ina Nielsen
 Tlf. arb. 6310 5018

Bosteder for børn og unge med varigt nedsat funktionsevne

www.sl.dk/nedsatfunktionsevne
 Netværksansvarlig:
 Jan Kotschenreuther
 Camillehusene, hus 7, 9 og 13
 Bank-Mikkelsens Vej 13,
 2820 Gentofte
 Tlf. 3957 3821 eller 3957 3820
 Økonomiansvarlig:
 Maja Rongen Jensen

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktions-nedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
 Netværksansvarlig:
 Vinni Pedersen
 Café Himmelblå, Sydtoften 8
 7200 Grindsted
 Tlf. 7532 5950, svp@grindsted.dk
 Økonomiansvarlig:
 Linda Ruby, tlf. 7554 3443,
 liru@kolding.dk

Marginaliserede og udstødte

www.sl.dk/marginaliserede
 Netværksansvarlig:
 Peder Larsen
 St. Dannesbo
 Bryllevej 20, 5250 Odense SV
 Tlf. 6028 0575
 Økonomiansvarlig:
 Gitte Helle Lundgren
 Tlf. 6396 0211
 gilud@dannesbo.fyns-amt.dk

Opholdssteder

www.sl.dk/opholdssteder
 Netværksansvarlig:
 Jack Volkmann
 Bakkegården, Ranvstrupevej 2
 Gundslevmagle, 4863 Eskildstrup
 Tlf. 5445 4541
 bakkegaardenfalster@tdcadsl.dk

Familiepleje

www.sl.dk/familieplejenetværk
 Netværksansvarlig:
 Lilli Bach Andersen
 Løjenkærvej 16, 8300 Odder
 Tlf. 8692 8257
 mail: toesen@andersen.tdcadsl.dk

Småbørns- og familie-institutioner

www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner
 Jette Hørby
 Vallø Strand
 Tlf. 5626 0555

Faglige netværk i SL

Undertegnede ønsker at indmelde mig i nedennævnte faglige netværk i SL

Netværkets navn: _____

Fornavn(e): _____

Efternavn: _____

Adresse: _____

Postnr.: _____ By: _____

Privattelefon: _____

Arbejdstelefon: _____

CPR-nr.: _____

Stillingsbetegnelse: _____

Arbejdsplads: _____

Mit arbejdsområde omfatter: _____

Indsendes til SL, Brolæggerstræde 9, 1211 København K

Nordjyllands Amt

SL-kontor:

Skansevej 90B
9400 Nørresundby.
Tlf. 9812 9899 – fax 9812 9129.
E-mail: nordjylland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/nordjylland
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag 9-13, onsdag 9-13, torsdag 13-17, fredag 9-13.
Amtskredsform.: Peter S. Kristensen.
Tlf. privat: 9883 8700.
A-kasse:
Tlf. 9812 9899.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Viborg Amt

SL-kontor:

Vendersgade 5, 8800 Viborg.
Tlf. 8661 3561 – fax 8662 8280.
E-mail: viborg@sl.dk
Telefontid: mandag-onsdag 10-13, torsdag 13-17, fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Ole Jensen.
Tlf. privat: 9787 5425
A-kasse:
Samme adresse som ovenfor.
Tlf. 8661 3200 – fax 8662 8280.
Telefontid: mandag-tirsdag 10-13, torsdag 13-17, onsd. og fredag lukket.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Århus Amt

SL-kontor:

Frichsparken,
Søren Frichs Vej 42, C, stuen
8230 Åbyhøj
Tlf. 8730 8590.
Fax 8619 3767.
E-mail: aarhus@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-12, tirsdag-onsdag 9-12, torsdag 13-17, fredag lukket.
Amtskredsformand: Verne Pedersen.
Tlf. privat: 8655 0539.
A-kasse:
Tlf. 8730 8595.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ringkøbing Amt

SL-kontor:

Knud Rasmussensvej 10,
7500 Holstebro.
Tlf. 9610 1100 – fax 9610 1109.
E-mail: ringkjoebing@sl.dk
Åbningstid: mandag 9.30-14.30, tirsdag og onsdag 9.30-13.00, torsdag 13-16, fredag lukket.
Amtskredsformand:
Kirsten Hornbæk.
Tlf. privat: 2045 2716.
A-kasse:
Tlf. 9610 1101.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor, dog mandag 9:30-12:00.

Vejle Amt

SL-kontor:

Dæmningen 38, 7100 Vejle.
Tlf. 7583 1199 – fax 7583 5115.
E-mail: vejle@sl.dk
Åbningstid: Tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Amtskredsformand: Hanne Ellegaard.
Tlf. privat: 7582 2028.
A-kasse:
Tlf. 7583 1199.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Ribe Amt

SL-kontor og A-kasse:

Kongensgade 35, 6700 Esbjerg.
Tlf. 7518 0066 – fax 7512 8700.
E-mail: ribe@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9.00-12.30, torsdag 12.30-17.00, lukket mandag.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Michael Madsen.

Sønderjyllands Amt

SL-kontor:

Skånevej 13, 6230 Rødekro.
Tlf. 7366 1940 – fax 7366 1939.
E-mail: soenderjylland@sl.dk
Åbningstid: tirsdag, onsdag og fredag 9-12.30, torsdag 12.30-17, mandag lukket.
Personligt fremmøde helst efter aftale.
Amtskredsformand: Poul Flack-Jensen.
Tlf. privat 2085 8828.
A-kasse:
Tlf. 7366 1948.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstider som ovenfor.

Fyns Amt

SL-kontor:

Danmarksgade 16, 5000 Odense C.
Tlf. 6611 0874 – fax 6590 6653.
E-mail: fyn@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14.
Amtskredsformand: Susanne Døssing.
Tlf. privat 6610 7532.
Jobanvisning: tlf. 6611 0874.
A-kasse:
Tlf. 6611 0874.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Storstrøms Amt

SL-kontor:

Torvet 2, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 5484 1919 – fax 5484 1917.
E-mail: storstroem@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 10-14. Telefontid: 9.30-12 og 12.30-14.
Amtskredsformand: Marie Sonne.
Tlf. privat: 5671 1032.
A-kasse:
Tlf. 5484 1918.
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Hvor skal man henvende sig?
Alle henvendelser skal rettes til SL's amtskredskontorer.

Ved spørgsmål i forbindelse med arbejdsløshed og arbejdsløshedsdagpenge skal der rettes henvendelse til det lokale a-kassekontor.

Ved spørgsmål i forbindelse med efterløn (efterlønsbevis, overgang til efterløn, skattefri præmie etc.), skal der rettes henvendelse til efterlønsgruppen tlf. 8744 8550 alle hverdage fra 10-15.

Undtaget herfra er dog følgende: spørgsmål om medlemskab (ud- og indmeldelse, overflytning, navn/adresseændring, ændring i ansættelsessted, kontingent mv.) rettes til SL's hovedkontor (adresse og tlf.nr. se modsatte side). Forespørgsler kan rettes telefonisk, men alle ændringer bedes rettet skriftligt med angivelse af medlemsnummer (= cpr.nr.).

Vestsjællands Amt

SL-kontor:

Japanvej 3, 4200 Slagelse.
Tlf. 5856 5452 – fax 5856 5450.
E-mail: vestsjaelland@sl.dk
Hjemmeside: www.sl.dk/vestsjaelland
Åbningstid: Mandag lukket, tirsdag til torsdag 9-15, fredag 9-13.
Amtskredsformand: Jan Viium.
A-kasse:
Tlf. 5856 5452
Samme adresse som ovenfor.
Samme åbningstid som ovenfor.

Roskilde Amt

SL-kontor:

Hersegade 20, 1.th., postboks 614, 4000 Roskilde.
Tlf. 4636 7725 – fax 4634 6669.
E-mail: roskilde@sl.dk
Åbningstid: mandag, onsdag og torsdag 9.30-12 og 12.30-14, tirsdag 13-16, fredag lukket.
Amtskredsformand: Britta Leth Madsen.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Frederiksborg Amt

SL-kontor:

Østergade 6 B, postboks 100,
3400 Hillerød.
Tlf. 4820 9240 – fax 4820 9249.
E-mail: frederiksborg@sl.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 10-14, fredag lukket.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Amtskredsformand: Elin Jensen.
A-kasse:
Tlf. 4820 9246.
Østergade 6, 1., postboks 177,
3400 Hillerød.
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag, ons-

dag og fredag 10-14.30, torsdag 14-16.
Dagligt lukket fra 12-12.30.
Personligt fremmøde gerne efter aftale.

Københavns Amt

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0700 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-amt@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Uffe Torup Kristensen.
Tlf. privat: 4828 6755.

A-kasse:

Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Bornholms Regionskommune

SL-kontor:

Storegade 38, 3700 Rønne.
Tlf. 5695 7136 – fax 5694 5204.
E-mail: bornholm@sl.dk
Åbningstid: mandag lukket, tirsdag-fredag 9-14.
Amtskredsformand: Niels Jørgensen.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Hejrevej 43, 5., 2400 København NV
Åbningstid tirsdag til fredag 9.00-13.30, lukket mandag.

Københavns og Frederiksberg Kommuner

SL-kontor:

Hejrevej 43, 5.,
2400 København NV
Tlf. 3525 0710 – fax 3525 0718.
E-mail: kbh-frb@sl.dk
Åbningstid: tirsdag til fredag 9-13.30, mandag lukket.
Amtskredsformand: Ole Larsen.
Tlf. privat: 3332 1819.
A-kasse:
Tlf. 3525 0720.
Samme adresse som ovenfor.
Åbningstid: tirsdag til fredag 9.00-13.30, mandag lukket.

Akassen København, Frederiksberg, Roskilde, Bornholm:
E-mail: slak@sl.dk

SLA – Efterlønsgruppen

Postboks 2480
Søren Frichs Vej 42 C, Stuen
8230 Åbyhøj
tlf. 8744 8550
E-mail: efterlonsgruppen@sl.dk
Åbningstid: alle hverdage fra kl. 10-15

Pædagogstuderendes LandsSammenslutning

Bredgade 25 F
1260 København K
Åbningstid: Mandag-onsdag 10-15, torsdag 10-17, fredag lukket.
Telefon: 3393 0911.

Socialpædagogen

Nr. 24 / 2005 / 2. december

Om at være Sofie

Af Lone Marie Pedersen

AUTISME ■ „Jeg har svært ved at følge med i, hvad de andre børn gør i skolen. Jeg kan ikke finde ud af reglerne i lege. Jeg tror tit, at de alle sammen er ligeglade med mig. Så bliver jeg ked af det og ligeglad med dem.“

11-årige Sofie Koborg Brøsen fortæller i en fin lille bog „Kan I forstå mig“ om at være hende og at være autist. Sofie er integreret i en almindelig folkeskole, og hun har skrevet bogen i håb om at få jævnaldrende til at forstå, hvordan hun ser og oplever verden.

„Nogle af de andre i klassen finder sammen i grupper, og så finder de nogen at drille. For det meste er det mig, der bliver drillet. Så føler jeg, at jeg skal kaste op.“

Bogen kan læses af både børn og voksne og kan anvendes som klassesæt til skoleelever på mellemtrinnet og i overbygningen. Desuden kan bogen også læses af børn og unge med autisme eller Aspergers syndrom, deres søskende, forældre og andre pårørende.

„Jeg vil gerne lege med dem fra klassen. Jeg ville ønske, at de nogle gange spurgte mig. Jeg ved ikke, hvordan jeg skal spørge dem, så de siger ja.“

„Kan I forstå mig?“ er en vedkommende, lettilgængelig og enkel skildring af Sofies hverdag og ifølge pressemeddelelsen fra forlaget rammer bogen et informationstomrum i autismeområdet, hvor der hidtil ikke fandtes publikationer fra børn til børn.

Bogen er udgivet af Videnscenter for Autismen, der har udarbejdet en lærervejledning til Sofies bog i samarbejde med fagfolk og Sofies mor. Vejledningen rummer en kort gennemgang af de vigtigste funktionsnedsættelser, som er knyttet til autisme.

„Det sker nogle gange, at de andre er gået over i musiklokalet eller over til håndarbejde, uden at jeg har opdaget det. Så tror jeg, vi har fri og pakker og ringer til mor.“

Børn, der er anderledes, udsættes ofte for mobning, og mange børn med autisme har både svært ved at forstå og undgå mobning. Lærervejledningen lægger op til op til at lade eleverne sammenligne deres egne tanker og følelser med Sofies for på den måde at forstå hende bedre.

Bogen og lærervejledningen kan rekvireres på www.autisme.dk.

Imp@sl.dk